

รายงานผล
การดำเนินงานและฐานะการเงิน
สหกรณ์ทุกประเภท ประจำปี 2551

โดย

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ISBN 978-974-9959-52-7

คำนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทภารกิจสำคัญในการตรวจสอบกำกับดูแลและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเงินให้กับสหกรณ์ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในทุกรอบปี เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ทุกประเภท ประจำปี 2551 เล่มนี้ เป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน เพื่อสะท้อนภาพความเคลื่อนไหวทางการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท แยกภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร โดยใช้ข้อมูลของ สหกรณ์ทุกประเภททั่วประเทศที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์แล้ว สิ้นสุดการรวบรวมและทำการประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 แบ่งการรายงานและวิเคราะห์ แยกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)

ส่วนที่ 2 ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง นิคม)

ส่วนที่ 3 ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ทุกประเภทประจำปี 2551 เล่มนี้ คงอำนวยประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคคลทั่วไป ตลอดจนนิสิตนักศึกษาที่สนใจงานด้านสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เมษายน 2552

บทสรุป (Summary)

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ทุกประเภท ประจำปี 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท สหกรณ์ภาคการเกษตรและสหกรณ์นอกภาคการเกษตร โดยใช้ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่อการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว สิ้นสุดการรวบรวมและทำการประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ประกอบด้วยข้อมูลสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวนทั้งสิ้น 6,190 สหกรณ์ แยกเป็น สหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง นิคม) จำนวน 3,631 สหกรณ์ และ สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 2,559 สหกรณ์ การวิเคราะห์ลักษณะเชิงพรรณนา โดยใช้อัตราร้อยละ อัตราการขยายตัว และอัตราส่วนทางการเงินประกอบการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 6,190 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิกรวมทั้งสิ้น 9.92 ล้านคน และเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 969,101.55 ล้านบาท พบว่า เงินทุนร้อยละ 83.14 มาจากแหล่งภายใน ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ร้อยละ 52.56 เงินรับฝากและอื่นๆ ร้อยละ 30.58 อีกร้อยละ 16.86 มาจากแหล่งภายนอกเป็นเงินกู้ยืมและอื่นๆ ดำเนินธุรกิจให้บริการ 6 ด้าน มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,053,799.11 ล้านบาท โดยให้บริการด้านการให้เงินกู้ยืมสูงสุดร้อยละ 64.15 ผลการดำเนินงานโดยรวมมีกำไรมากกว่าขาดทุน 3.55 เท่า รายได้และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่มาจาก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจการให้สินเชื่อ และธุรกิจรวบรวมผลิตผล โดยรายได้ส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ออมทรัพย์ ฐานะการเงิน พบว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ร้อยละ 79.76 โดยเป็นหนี้อายุเกินกว่า 1 ปี ร้อยละ 77.68 หนี้สินมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเงินรับฝาก ร้อยละ 65.77 โดยรับเงินฝากจากสมาชิกมากที่สุด ร้อยละ 83.75 ของเงินรับฝากทั้งหมด ทุนของสหกรณ์ พบว่า ร้อยละ 82.19 เป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ถือหุ้นมากที่สุด ประสิทธิภาพการบริหารงาน พบว่า มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ สินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนในอัตรา 0.69 เท่า แต่อย่างไรก็ตามมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ เนื่องจากมีทุนของสหกรณ์มากกว่าหนี้ 1.11 เท่า อัตราการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้มีเพียง 0.19 รอบ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีลูกหนี้อายุหนี้เกินกว่า 1 ปี จำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 3.80 และมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 7.20 และมีอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 20.61

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตร (เกษตร ประมง

นิคม) รอบปี 2551 จำนวน 3,631 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิกรวมทั้งสิ้น 6.05 ล้านคน และเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 109,461.51 ล้านบาท โดยมาจากแหล่งเงินทุนภายในร้อยละ 67.54 ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 34.52 จากเงินรับฝากและอื่นๆ ร้อยละ 33.02 และจากแหล่งภายนอกเป็นเงินกู้ยืมและอื่นๆ ร้อยละ 32.46 ดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 175,994.82 ล้านบาท โดยให้บริการด้านการให้เงินกู้ยืมมากที่สุดร้อยละ 23.82 ผลการดำเนินงานโดยภาพรวมมีกำไรมากกว่าขาดทุน 5.14 เท่ารายได้ และค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่มาจาก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจรวบรวมผลผลิต ฐานะการเงิน พบว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ร้อยละ 45.15 หนี้สินเกือบครึ่งเป็นเงินรับฝากสมาชิก/สหกรณ์ ร้อยละ 50.43 ทุนของสหกรณ์มากกว่าครึ่งเป็นทุนเรือนหุ้นร้อยละ 65.17 สำหรับประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยรวมมีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี แต่การก่อหนี้ค่อนข้างมาก และมีหนี้มากกว่าทุนของสหกรณ์ 1.90 เท่า อัตราการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้มีเพียง 0.98 รอบ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีลูกหนี้ที่มีอายุหนี้เกินกว่า 1 ปี จำนวนมาก และมีค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวมค่อนข้างสูงร้อยละ 97.61 ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 2.35 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 6.94

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า

บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) รอบปี 2551 จำนวน 2,559 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิกรวมทั้งสิ้น 3.86 ล้านคน และเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 859,640.04 ล้านบาท โดยมาจากแหล่งเงินทุนภายในร้อยละ 85.82 ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ร้อยละ 54.86 จากเงินรับฝากร้อยละ 30.97 และจากแหล่งภายนอกเป็นเงินกู้ยืมร้อยละ 14.18 ดำเนินธุรกิจ 6 ด้าน มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 877,804.29 ล้านบาท โดยให้บริการด้านสินเชื่อมากที่สุดร้อยละ 72.23 ผลการดำเนินงานมีผลกำไรมากกว่าขาดทุน 293.66 เท่า รายได้มากกว่าครึ่งหนึ่งมาจากธุรกิจสินเชื่อ และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยกำไรส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 97.11 ฐานะการเงิน พบว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ร้อยละ 81.19 หนี้สินเกินกว่าครึ่งเป็นเงินรับฝากของสมาชิกร้อยละ 68.60 โดยเป็นเงินรับฝากจากสมาชิกเป็นส่วนใหญ่ ทุนของสหกรณ์ พบว่า ร้อยละ 83.55 เป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิก สำหรับประสิทธิภาพการบริหารงานโดยรวมมีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ มีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน 0.60 เท่า แต่มีความสามารถชำระหนี้ได้เพราะมีทุนของสหกรณ์คุ้มครองหนี้ได้ 1.22 เท่า สหกรณ์มีอัตราการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้เพียง 0.08 รอบ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีลูกหนี้ที่มีอายุหนี้เกินกว่า 1 ปี จำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 3.99 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 7.05 แต่มีอัตรากำไรสุทธิอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 49.54 เนื่องจากมีอัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้เพียงร้อยละ 51.16

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
บทสรุป	ข - ค
สารบัญ	(1) – (3)
สารบัญตาราง.....	(4) – (5)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของการรายงาน	2
1.5 วิธีการจัดการข้อมูล	2
1.6 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)	6
2.1 จำนวนสหกรณ์ และจำนวนสมาชิก	6
2.2 ธุรกิจของสหกรณ์	7
2.3 ผลการดำเนินงาน	11
2.4 ฐานะการเงิน	13
2.5 ประสิทธิภาพการบริหารงาน	16

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3	ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ภาคการเกษตร	
	(เกษตร ประมง นิคม)	18
3.1	จำนวนและสมาชิกสหกรณ์	18
3.2	แหล่งเงินทุน	19
3.3	การใช้เงินทุน	20
3.4	ธุรกิจของสหกรณ์	21
3.5	ผลการดำเนินงาน	30
3.6	ฐานะการเงิน	33
3.7	ประสิทธิภาพการบริหาร	36
 บทที่ 4	 ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์นอกภาคการเกษตร	
	(ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)	38
4.1	จำนวนและสมาชิกสหกรณ์	38
4.2	แหล่งเงินทุน	39
4.3	การใช้เงินทุน	40
4.4	ธุรกิจของสหกรณ์	42
4.5	ผลการดำเนินงาน	50
4.6	ฐานะการเงิน	53
4.7	ประสิทธิภาพการบริหารงาน	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	58
5.1 บทสรุป	58
ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท	58
ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร	59
ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร	61
5.2 ข้อเสนอแนะ	62
 ภาคผนวก ตารางสถิติและข้อมูลทางการเงินของ	
สหกรณ์ทุกประเภท ประจำปี 2551 และ 2550	65

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร ปี 2551 จำแนกรายประเภทสหกรณ์	18
2	แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	19
3	การใช้เงินทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	20
4	ธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	21
5	ธุรกิจการรับฝากเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	22
6	ธุรกิจการให้เงินกู้ยืมของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....	23
7	ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	24
8	ธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	26
9	ธุรกิจการแปรรูปผลผลิต/ผลผลิตของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....	27
10	ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	29
11	รายได้รวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	30
12	ค่าใช้จ่ายรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	31
13	กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปีของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	32
14	สินทรัพย์ของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	33
15	หนี้สินของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	34
16	ทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	35
17	อัตราส่วนทางการเงินวัดประสิทธิภาพของสหกรณ์ภาคการเกษตร.....	36
18	จำนวนและสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	38
19	แหล่งเงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....	39
20	การใช้เงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....	40
21	ธุรกิจสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์	42
22	ธุรกิจการรับฝากเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....	43
23	ธุรกิจการให้เงินกู้ยืมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24	ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ . 45
25	ธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ 47
26	ธุรกิจการแปรรูปผลผลิต/ผลิตของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์...48
27	ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ 49
28	รายได้รวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ 50
29	ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....51
30	กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปีของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์.....52
31	สินทรัพย์ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ 53
32	หนี้สินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ 54
33	ทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์ 55
34	อัตราส่วนทางการเงินวัดประสิทธิภาพของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร 56

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1	แสดงจำนวนและสมาชิกสหกรณ์รายประเภท ปี 2551	7
2	แสดงสัดส่วนธุรกิจสหกรณ์ ปี 2551	8
3	แสดงปริมาณธุรกิจรวมรายประเภทสหกรณ์ ปี 2551	10
4	แสดงรายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไร (ขาดทุน) ปี 2551	12
5	แสดงสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2551.....	14
6	แสดงหนี้สินของสหกรณ์ ปี 2551.....	15
7	แสดงทุนของสหกรณ์ ปี 2551	16

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งการบริหารและการดำเนินงานก็เหมือนธุรกิจอื่น ๆ ทั่วไป จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสหกรณ์ต้องแข่งขันกับธุรกิจอื่น ๆ มากมาย ดังนั้นสหกรณ์จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อความอยู่รอด และความเจริญก้าวหน้าสืบไป

ข้อมูลสถิติเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานทุกระดับเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายมีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัจจุบันนำเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้ระบบข้อมูลสถิติมีความทันสมัย ถูกต้อง แม่นยำ ส่วนราชการและเอกชนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจสำคัญด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในเชิงการบริหารการเงินการบัญชีให้กับสหกรณ์ จึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการจัดการข้อมูลได้นำเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่เข้ามาช่วยเพื่อให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย เป็นที่น่าเชื่อถือและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท ประจำปี 2551 จึงเป็นข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ทุกประเภทที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จัดทำขึ้น เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาให้การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ธุรกิจของสหกรณ์สามารถคงอยู่ได้ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับหน่วยธุรกิจอื่น ๆ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท ปี 2551
2. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร ปี 2551
3. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ปี 2551

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงทิศทางการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท ตลอดจนความเคลื่อนไหวทางการเงินในรอบปี 2551 เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินการบัญชีสหกรณ์ สำหรับการศึกษาค้นคว้า อ้างอิง ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ สถาบันการเงินและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมและพัฒนาให้สหกรณ์มีความมั่นคงยิ่งขึ้น
3. เป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ระบบงานสหกรณ์แก่บุคคลทั่วไป

1.4 ขอบเขตของรายงาน

รายงานเล่มนี้ใช้ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์แล้ว ในปี 2551 โดยรวบรวมข้อมูลและประมวลผลถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวนทั้งสิ้น 6,190 สหกรณ์ แบ่งออกเป็นข้อมูลสหกรณ์ภาคการเกษตร 3,631 สหกรณ์ และนอกภาคการเกษตร 2,559 สหกรณ์

1.5 วิธีการจัดการข้อมูล

การจัดทำครั้งนี้ ทั้งในด้านการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method)

1. การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานการสอบบัญชี สหกรณ์ทั่วประเทศของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี 2551

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ

1) ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ ทำการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และแผนภูมิกราฟ (Graph)

2) ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) มาทำการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 4 อัตราหลัก ดังนี้

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{ต่อ 1}$$

(Current Ratio)

2. อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios) คือ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

(Total debts to net worth) ต่อ 1

3. อัตราส่วนวัดความสามารถการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios) คือ

$$\text{อัตราหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น} = \frac{\text{รายได้ธุรกิจหลัก}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

(Total Assets Turnover) (รอบ)

4. อัตราวัดความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios) คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100 (\%)$$

(Return on Total Assets)

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100 (\%)$$

(Return on Net Worth)

$$\frac{\text{อัตราผลกำไรสุทธิ}}{\text{(Net Profit Margin on Sales)}} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ธุรกิจหลัก}} \times 100 (\%)$$

3) ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดอัตราการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ วิเคราะห์โดยใช้อัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ในช่วงปี 2549 - 2550

$$\text{อัตราการเปลี่ยนแปลง} = \frac{[Y_t - Y_{t-1}]}{Y_{t-1}} \times 100 (\%)$$

เมื่อ Y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ
 Y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

1.6 นิยามศัพท์

ส่วนหนึ่งของรายงานสถิติการเงินฉบับนี้ได้เกี่ยวข้องกับคำนิยาม ดังนี้

1. **สหกรณ์ทุกประเภท** หมายถึง สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งเป็นองค์กรที่มีผู้ประกอบอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่นและลักษณะการประกอบอาชีพรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น
2. **สหกรณ์ภาคการเกษตร** หมายถึง ประเภทสหกรณ์การเกษตร ประมง นิคม
3. **สหกรณ์นอกภาคการเกษตร** หมายถึง ประเภทสหกรณ์ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน
4. **ปีปัจจุบัน** หมายถึง รอบปีบัญชีของสหกรณ์สิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551
ปีก่อน หมายถึง รอบปีบัญชีของสหกรณ์สิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2549 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550
5. **กำไรสุทธิ** หมายถึง ผลรวมกำไรสุทธิของสหกรณ์ที่มีผลกำไรในปีก่อนเงินทั้งสิ้น

6. **ขาดทุนสุทธิ** หมายถึง ผลรวมขาดทุนสุทธิของสหกรณ์ที่มีผลขาดทุนในปีการเงินทั้งสิ้น
7. **กำไรสุทธิประจำปี** หมายถึง ผลต่างระหว่างกำไรสุทธิ หักด้วย ผลขาดทุนสุทธิในปีการเงินทั้งสิ้น
8. **ธุรกิจสหกรณ์** หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์เพื่อให้บริการ 6 ด้าน ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ยืม การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิต การแปรรูปผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ การให้บริการและการส่งเสริม
9. **ทุนของสหกรณ์** หมายถึง ผลรวมของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมต่าง ๆ กำไรสุทธิรอการจัดสรร ขาดทุนสะสม และกำไร (ขาดทุน) ประจำปี
10. **ทุนดำเนินงาน** หมายถึง ผลรวมของทุนสหกรณ์และหนี้สินทั้งสิ้น
11. **ต้นทุน** หมายถึง ต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจเครดิต ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขาย และธุรกิจส่งเสริมและบริการ
12. **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เช่น เงินเดือน และค่าจ้าง สวัสดิการพนักงาน เครื่องเขียนแบบพิมพ์วัสดุสำนักงาน และอื่น ๆ
13. **ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เช่น ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้า ค่าซ่อมแซมดอกเบี๋ยจ่ายและอื่น ๆ
14. **รายได้จากธุรกิจ** หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจเครดิต ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขาย และธุรกิจส่งเสริมและบริการ
15. **รายได้เฉพาะธุรกิจ** ได้แก่ ค่าปรับดอกเบี๋ยเงินให้กู้ลูกค้าผิดสัญญา ค่าปรับดอกเบี๋ยสินค้า ค่าเผื่อหนี้สูญรับคืน และอื่น ๆ
16. **รายได้อื่น ๆ** หมายถึง รายได้ที่นอกเหนือจากรายได้จากธุรกิจและรายได้เฉพาะธุรกิจ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมแรกเข้า หนี้สูญรับคืน ผลตอบแทนค่าเช่า และอื่น ๆ

บทที่ 2

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

สหกรณ์ทุกประเภท

(เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)

ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ทุกประเภท ปี 2551 จะใช้ข้อมูลของสหกรณ์ทุกประเภท (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์แล้วเสร็จในรอบปี 2551 โดย รวบรวมข้อมูลและประมวลผลถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,190 สหกรณ์ ประกอบด้วยข้อมูล

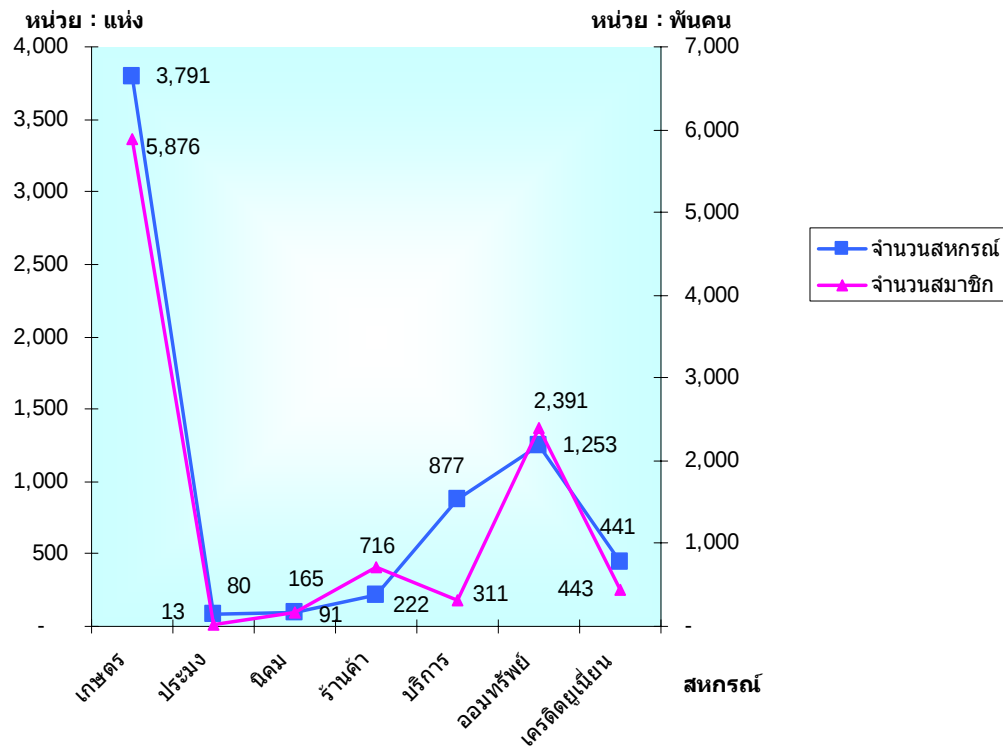
1. สหกรณ์การเกษตร จำนวน 3,470 สหกรณ์
2. สหกรณ์ประมง จำนวน 79 สหกรณ์
3. สหกรณ์นิคม จำนวน 82 สหกรณ์
4. สหกรณ์ร้านค้า จำนวน 190 สหกรณ์
5. สหกรณ์บริการ จำนวน 724 สหกรณ์
6. สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 1,230 สหกรณ์
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 415 สหกรณ์

ผลการวิเคราะห์สรุปมีดังนี้

2.1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์

จำนวนสหกรณ์ ปี 2551 ตามทะเบียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,535 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 27 สหกรณ์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.36 โดยแยกเป็นจำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบบัญชี 780 สหกรณ์ และจำนวนที่ต้องตรวจสอบบัญชี 6,755 สหกรณ์ ซึ่งสามารถตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงิน จำนวนทั้งสิ้น 6,190 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 92.21 ของจำนวนสหกรณ์ซึ่งต้องตรวจสอบบัญชีทั้งสิ้น ประกอบด้วย สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจจำนวน 5,491 สหกรณ์ หยุดดำเนินธุรกิจจำนวน 304 สหกรณ์ ไม่ดำเนินธุรกิจจำนวน 394 สหกรณ์ และอื่นๆ จำนวน 1 สหกรณ์ อีกร้อยละ 7.79 ตรวจสอบบัญชีไม่ได้เนื่องจาก ยังไม่ครบรอบปีบัญชีและไม่พร้อมรับการตรวจสอบ 523 สหกรณ์ (ภาพที่ 1, ตารางภาคผนวกที่ 1 - 3)

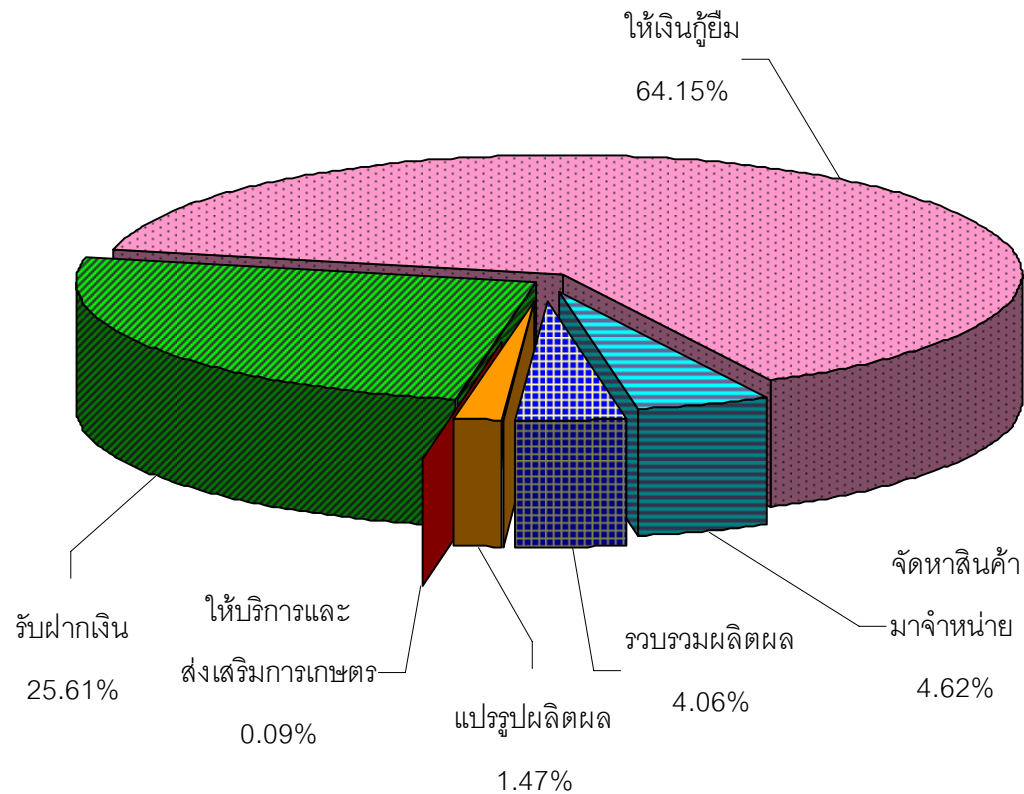
จำนวนสมาชิกปี 2551 รวมทั้งสิ้น 9,915,060 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 445,809 คน หรือร้อยละ 4.71 พบว่าสหกรณ์การเกษตรมีจำนวนสมาชิกมากที่สุด 5,875,585 คน หรือร้อยละ 59.26 ของสมาชิกสหกรณ์ทั้งสิ้น รองลงมา สหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 24.12 สหกรณ์ร้านค้าร้อยละ 7.22 สหกรณ์เครดิตยูเนียนร้อยละ 4.46 สหกรณ์บริการร้อยละ 3.14 สหกรณ์นิคมร้อยละ 1.67 และสหกรณ์ประมงร้อยละ 0.13 ตามลำดับ (ภาพที่ 1, ตารางภาคผนวกที่ 4)

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนและสมาชิกของสหกรณ์รายประเภท ปี 2551

2.2 ธุรกิจสหกรณ์

ปี 2551 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจให้บริการ 6 ด้าน คิดเป็นมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้นจำนวน 1,053,799.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 97,503.36 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.20 พบว่า ธุรกิจการให้เงินกู้ยืมมีมูลค่าธุรกิจสูงสุดจำนวน 675,975.56 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.15 รองลงมา การรับฝากเงินร้อยละ 25.61 การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 4.62 การรวบรวมผลผลิตของสมาชิกร้อยละ 4.06 การแปรรูปผลผลิตร้อยละ 1.47 และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 0.09 ตามลำดับ (ภาพที่ 2, ตารางภาคผนวกที่ 6)

ภาพที่ 2 แสดงสัดส่วนธุรกิจสหกรณ์ ปี 2551

การดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

การรับฝากเงิน

ปี 2551 รับฝากเงินทั้งสิ้น 269,856.91 ล้านบาท พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกมากที่สุด จำนวน 251,663.78 ล้านบาท หรือร้อยละ 93.26 รองลงมาเป็นเงินฝากประเภทจากอื่นๆ (มิใช่สมาชิก/สหกรณ์อื่นๆ) จำนวน 9,531.16 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.53 และเป็นเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นจำนวน 8,661.97 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.21

หากพิจารณารายประเภทสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินรับฝากมากที่สุดเมื่อเทียบกับสหกรณ์ประเภทอื่น จำนวนทั้งสิ้น 222,537.82 ล้านบาท หรือร้อยละ 82.46 ของยอดรวมเงินรับฝากทั้งสิ้น รองลงมา ได้แก่ ประเภทสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 13.55 สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนร้อยละ 3.13 สหกรณ์นิคมร้อยละ 0.52 สหกรณ์บริการร้อยละ 0.31 สหกรณ์ประมงร้อยละ 0.01 และสหกรณ์ร้านค้าร้อยละ 0.01 ตามลำดับ (ตารางภาคผนวกที่ 7)

ด้านการให้เงินกู้ยืม

ในปี 2551 ให้เงินกู้ยืม รวมทั้งสิ้นจำนวน 675,975.56 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 9.93 แยกเป็นเงินให้สหกรณ์อื่นกู้จำนวน 34,805.48 ล้านบาท และให้สมาชิกกู้ยืมจำนวน 641,170.08 ล้านบาท พบว่าเงินให้สมาชิกกู้ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง/สามัญมากที่สุด จำนวน 506,054.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 78.93 รองลงมาเป็นเงินกู้ระยะสั้น/ฉุกเฉินร้อยละ 13.27 เงินกู้อื่นๆ/พิเศษร้อยละ 7.80 ตามลำดับ สำหรับเงินให้สหกรณ์อื่นกู้ยืม 34,805.48 ล้านบาท พบว่า เป็นของเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 34,581.74 ล้านบาท สหกรณ์การเกษตร 216.66 ล้านบาท สหกรณ์ร้านค้า 4.50 ล้านบาท สหกรณ์เครดิตยูเนียน 1.65 ล้านบาท และสหกรณ์บริการ 0.93 ล้านบาท ตามลำดับ

หากพิจารณารายประเภทสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้แก่สมาชิกมากที่สุด จำนวน 589,419.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 91.93 ของยอดการให้เงินกู้แก่สมาชิกทั้งสิ้น รองลงมา ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรร้อยละ 6.26 สหกรณ์เครดิตยูเนียนร้อยละ 1.36 สหกรณ์นิคมร้อยละ 0.22 สหกรณ์บริการร้อยละ 0.20 สหกรณ์ประมงร้อยละ 0.02 และสหกรณ์ร้านค้าร้อยละ 0.01 ตามลำดับ (ตารางภาคผนวกที่ 8-10)

ด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

ปี 2551 จัดหาสินค้ามาจำหน่ายสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 48,712.49 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 5,745.49 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.37 พบว่า สหกรณ์การเกษตรมีการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมากที่สุด เมื่อเทียบกับสหกรณ์ประเภทอื่น จำนวน 39,814.56 ล้านบาท หรือร้อยละ 81.73 ของยอดการจำหน่ายสินค้าทั้งสิ้น โดยสินค้าที่จำหน่ายส่วนใหญ่ ได้แก่ น้ำมัน ปุ๋ย และอาหารสัตว์ (ตารางภาคผนวกที่ 11)

ด้านการรวบรวมผลผลิต

ปี 2551 รวบรวมผลผลิตของสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 42,750.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 1,909.42 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.68 พบว่า สหกรณ์การเกษตรรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกมากที่สุดเป็นจำนวน 36,944.09 ล้านบาท หรือร้อยละ 86.42 ของยอดการรวบรวมผลผลิตทั้งสิ้น ปริมาณผลผลิตที่รวบรวมมากที่สุด ได้แก่ ยางพารา น้ำมันดิบ และข้าวเปลือก (ตารางภาคผนวกที่ 12)

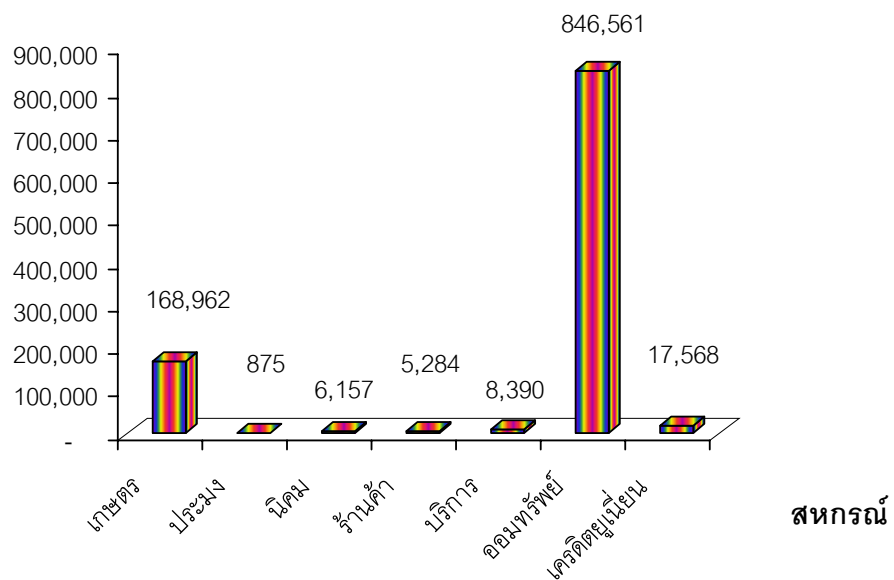
ด้านการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

ปี 2551 แปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น จำนวน 15,500.53 ล้านบาท พบว่า สหกรณ์ เกษตรแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์จากสมาชิกมากที่สุด เป็นจำนวน 14,958.92 ล้านบาท หรือร้อยละ 96.51 ของยอดการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น ปริมาณผลิตผลที่แปรรูปมากที่สุด ได้แก่ ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ นมสดกล่อง UHT และนมสดพลาสเจอร์ไรส์ (ตารางภาคผนวกที่13)

ด้านการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

ปี 2551 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตรแก่สมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 1,003.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 163.03 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.40 พบว่า สหกรณ์บริการให้บริการมากที่สุดเมื่อเทียบกับสหกรณ์ประเภทอื่น โดยให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นจำนวนเงิน 586.97 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 58.49 ของยอดการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร รองลงมาเป็นสหกรณ์การเกษตรร้อยละ 29.37 สหกรณ์ประมงร้อยละ 6.99 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนร้อยละ 1.72 สหกรณ์นิคม ร้อยละ 1.55 สหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 1.01 สหกรณ์ร้านค้า ร้อยละ 0.87 ตามลำดับ (ตารางภาคผนวกที่ 14)

ล้านบาท

ภาพที่ 3 แสดงปริมาณธุรกิจรวมรายประเภทสหกรณ์ ปี 2551

2.3 ผลการดำเนินงาน

ในรอบปี 2551 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ 6,190 แห่ง พบว่า มีสหกรณ์กำไรมากกว่า สหกรณ์ขาดทุน 3.2 เท่า คือ มีผลกำไรสุทธิจำนวน 4,688 สหกรณ์ หรือร้อยละ 75.73 ของสหกรณ์ทุกประเภท ที่ตรวจสอบบัญชีได้ มีผลขาดทุน จำนวน 1,322 สหกรณ์ หรือร้อยละ 21.36 อีกจำนวน 176 สหกรณ์ หรือร้อยละ 2.84 ไม่ดำเนินงาน ตามลำดับ (ภาพที่ 4 , ตารางภาคผนวกที่ 15-17)

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

รายได้

ปี 2551 มีรายได้รวมทั้งสิ้น 171,954.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 16,901.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.90 ประกอบด้วย รายได้จากธุรกิจสินเชื่อจำนวน 55,647.62 ล้านบาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจำนวน 52,381.25 ล้านบาท ธุรกิจรวบรวมผลผลิตจำนวน 44,686.38 ล้านบาท ธุรกิจการแปรรูปจำนวน 15,500.54 ล้านบาท ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรจำนวน 993.42 ล้านบาท กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อปีก่อนที่ได้รับเงิน 41.47 ล้านบาท รายได้เฉพาะธุรกิจจำนวน 1,361.18 ล้านบาท กำไรจากการดำเนินโครงการอื่น ๆ 8.87 ล้านบาท และ รายได้อื่นจำนวน 1,079.92 ล้านบาท และรายได้จากการขายทรัพย์สินจำนวน 254.15 ล้านบาท

หากพิจารณารายประเภทสหกรณ์ พบว่า รายได้ส่วนใหญ่มาจาก สหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ออมทรัพย์จำนวน 101,367.61 ล้านบาท และ 52,229.75 ล้านบาท หรือร้อยละ 58.95 และร้อยละ 30.37 ของรายได้รวมทั้งสิ้นของสหกรณ์ทุกประเภท ตามลำดับ

ค่าใช้จ่าย

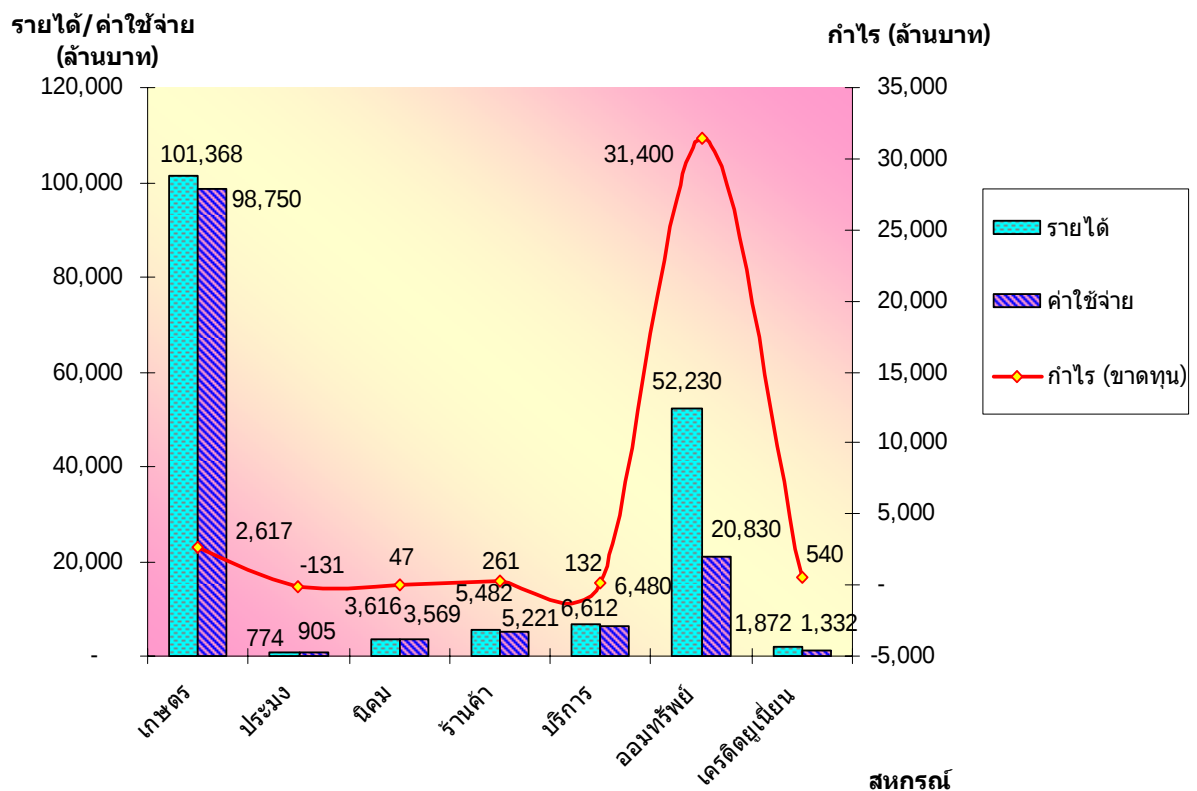
ปี 2551 มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 137,088.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 12,220.28 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.98 ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนจำนวน 106,387.44 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจจำนวน 4,575.86 ล้านบาท กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อค้างรับ 62.13 ล้านบาท ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ 186.86 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงานจำนวน 10,275.00 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 15,580.67 ล้านบาท รายจ่ายที่เป็นรายการพิเศษจำนวน 20.55 ล้านบาท

หากพิจารณาค่าใช้จ่ายรายประเภทสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ออมทรัพย์จำนวน 98,750.48 ล้านบาท และ 20,830.09 ล้านบาท หรือร้อยละ 72.03 และร้อยละ 15.19 ของค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นของสหกรณ์ทุกประเภท ตามลำดับ

กำไรสุทธิประจำปี

รอบปี 2551 มีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้นจำนวน 34,866.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 4,680.85 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.51 โดยกำไรสุทธิ คิดเป็นร้อยละ 20.28 ของรายได้รวมทั้งสิ้น

หากพิจารณากำไรสุทธิประจำปีรายประเภทสหกรณ์ พบว่า ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ ดำเนินธุรกิจมีกำไรสุทธิประจำปีสูงสุดจำนวน 31,399.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 90.06 ของยอดรวมกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ทุกประเภท

ภาพที่ 4 แสดงรายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไร (ขาดทุน) ปี 2551

2.4 ฐานะการเงิน

สหกรณ์ทุกประเภทที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปีจำนวน 6,190 สหกรณ์ มีฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ดังนี้

1. สินทรัพย์

สหกรณ์มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 969,101.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 115,321.68 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.51 สินทรัพย์ทั้งสิ้นประกอบด้วย (ภาพที่ 5, ตารางภาคผนวกที่ 18)

สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน 286,447.69 ล้านบาท เป็นร้อยละ 29.56 ของสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 50,834.97 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.58

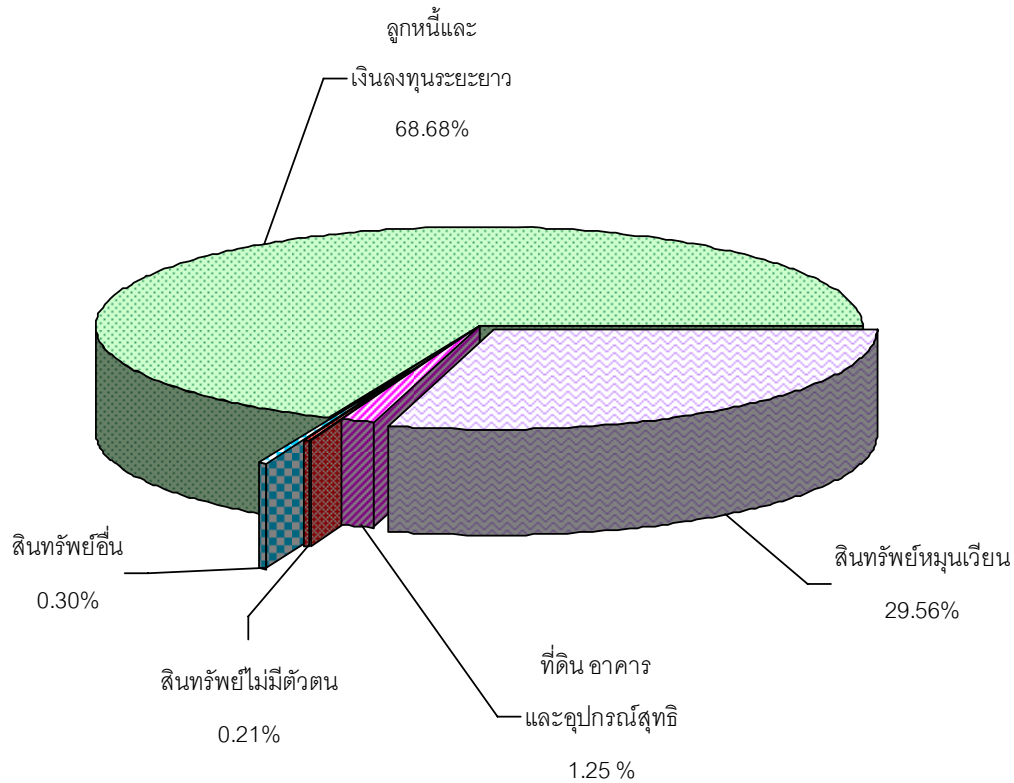
เงินลงทุนและลูกหนี้ระยะยาว จำนวน 665,551.63 ล้านบาท เป็นร้อยละ 68.68 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 63,228.24 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.50

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ จำนวน 12,078.14 ล้านบาท เป็นร้อยละ 1.25 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2550 จำนวน 460.51 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 03.67

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน จำนวน 2,097.46 ล้านบาท เป็นร้อยละ 0.21 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 939.12 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 81.07

สินทรัพย์อื่น จำนวน 2,926.63 ล้านบาท เป็นร้อยละ 0.30 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 783.98 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.59

หากพิจารณาสินทรัพย์รายประเภทสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ มีสินทรัพย์สูงสุด จำนวน 834,837.23 ล้านบาท หรือร้อยละ 86.15 รองลงมาเป็นสหกรณ์การเกษตร จำนวน 105,070.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.84 สหกรณ์เครดิตยูเนียนร้อยละ 1.70 และ สหกรณ์บริการร้อยละ 0.64 สหกรณ์นิคมร้อยละ 0.39 สหกรณ์ร้านค้าร้อยละ 0.22 และสหกรณ์ประมงร้อยละ 0.06 ตามลำดับ

ภาพที่ 5 แสดงสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2551

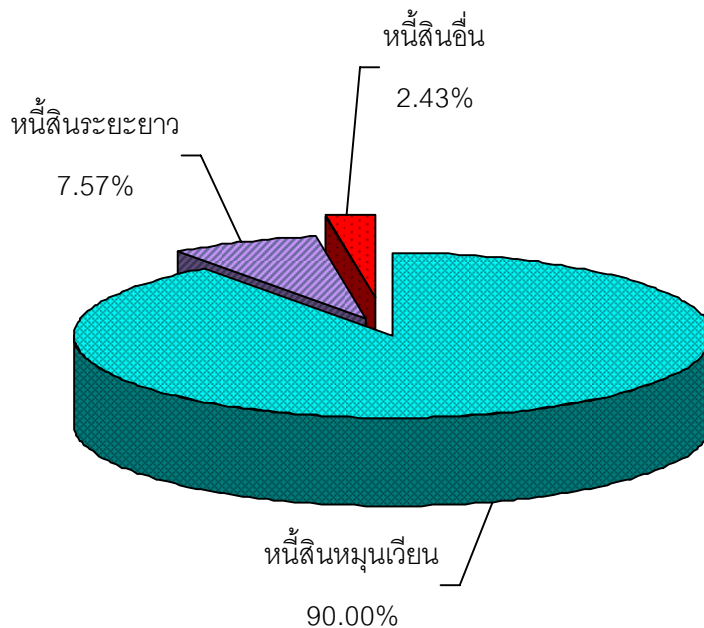
2. หนี้สิน

สหกรณ์มีหนี้สินรวมทั้งสิ้นจำนวน 459,752.74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.44 ของทุนดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 64,788.85 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.40 หนี้สินทั้งสิ้น ประกอบด้วย (ภาพที่ 6, ตารางภาคผนวกที่ 18)

หนี้สินหมุนเวียน จำนวน 413,757.63 ล้านบาท เป็นร้อยละ 90.00 ของหนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 74,077.46 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.81

หนี้สินระยะยาว จำนวน 34,810.80 ล้านบาท เป็นร้อยละ 7.57 ของหนี้สินทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2550 จำนวน 10,808.55 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 23.69

หนี้สินอื่น จำนวน 11,184.31 ล้านบาท เป็นร้อยละ 2.43 ของหนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 1,519.94 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.73

ภาพที่ 6 แสดงหนี้สินของสหกรณ์ ปี 2551

3. ทุนของสหกรณ์

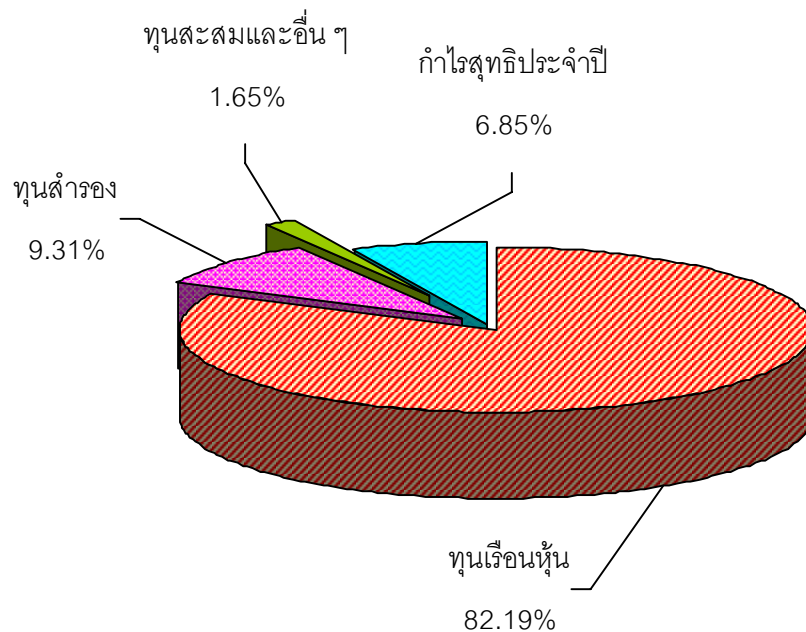
ปี 2551 ทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น 509,348.81 ล้านบาท เป็นร้อยละ 52.56 ของทุนดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 50,532.83 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.01 ทุนของสหกรณ์ประกอบด้วย (ภาพที่ 7, ตารางภาคผนวกที่ 18)

ทุนเรือนหุ้น จำนวน 418,633.36 ล้านบาท เป็นร้อยละ 82.19 ของทุนของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 41,849.48 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.11

ทุนสำรอง จำนวน 47,431.99 ล้านบาท เป็นร้อยละ 9.31 ของทุนของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 3,833.73 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 08.79

ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ จำนวน 8,417.17 ล้านบาท เป็นร้อยละ 1.65 ของทุนของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 1,578.79 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.67

กำไรสุทธิประจำปี จำนวน 34,866.29 ล้านบาท เป็นร้อยละ 6.85 ของทุนของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 4,680.75 ล้านบาท หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.51

ภาพที่ 7 แสดงทุนของสหกรณ์ ปี 2551

2.5 ประสิทธิภาพการบริหารงาน

สหกรณ์ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีในปี 2551 จำนวน 6,190 สหกรณ์ มีประสิทธิภาพในการบริหารงานแต่ละด้าน ดังนี้ (ตารางภาคผนวกที่ 20)

สภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่องของสหกรณ์ทุกประเภทประจำปี 2551 จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน พบว่า มีอัตราส่วน 0.69 เท่า สภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ดี มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ร้อยละ 59.95 ดังนั้น การแปรสภาพเป็นเงินสดจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ

ความสามารถในการก่อหนี้

วิเคราะห์จากอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน โดยพิจารณาจากหนี้สินทั้งสินจำนวน 459,752.74 ล้านบาท เทียบกับทุนของสหกรณ์จำนวน 509,348.81 ล้านบาท คิดเป็นอัตราหนี้สินทั้งสินต่อทุนเท่ากับ 0.90 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีหนี้อยู่ 0.90 บาท จะมีทุนของสหกรณ์คุ้มครอง 1 บาท จึงมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ด้วยทุนของตนเอง ดังนั้น สหกรณ์คงมีสภาพคล่องในการชำระหนี้ได้โดยส่วนรวม แต่ต้องมีความระมัดระวังในการก่อหนี้ ไม่ควรเพิ่มหนี้อีก

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์

วิเคราะห์จากอัตรากារหมุนของสินทรัพย์ทั้งสินระหว่างรายได้ธุรกิจหลักจำนวน 169,209.21 ล้านบาท เทียบกับสินทรัพย์ทั้งสินของสหกรณ์ถัวเฉลี่ยจำนวน 911,440.71 ล้านบาท เป็นอัตรากារหมุนของสินทรัพย์ทั้งสินเท่ากับ 0.19 รอบ แสดงว่าในรอบปี 2550 สหกรณ์ทุกประเภท นำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน โดยก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวน 0.19 รอบ นับว่ายังอยู่ในเกณฑ์ที่มีการหมุนใช้ของสินทรัพย์ค่อนข้างน้อยไป นั่นเป็นเพราะสหกรณ์ทุกประเภทมีลูกหนี้เงินกู้ ที่มีระยะเวลาชำระคืนนานกว่า 1 ปี ถึงร้อยละ 58.04 ของสินทรัพย์ทั้งหมดของสหกรณ์

ความสามารถในการทำกำไร

โดยวิเคราะห์จากอัตรากำไรสุทธิระหว่างกำไรสุทธิจำนวน 34,866.29 ล้านบาท เทียบกับรายได้ธุรกิจหลักจำนวน 169,209.21 ล้านบาท พบว่า ความสามารถในการหากำไรมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.33 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 20.61 ในปี 2551 ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเพิ่มขึ้นด้วยจากร้อยละ 7.05 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 7.20 ในปี 2551 และมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจาก 3.72 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 3.80 ในปี 2551 ด้วยเช่นกัน

บทที่ 3

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

สหกรณ์ภาคการเกษตร

(เกษตร ประมง นิคม)

ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตรในรอบ ปี 2551 ได้ใช้ข้อมูลของสหกรณ์การเกษตร ประมง นิคม ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชีและการแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์แล้ว รวบรวมข้อมูลและประมวลผลถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ทั้งสิ้น 3,631 สหกรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลสหกรณ์การเกษตร 3,470 สหกรณ์ สหกรณ์ประมง 79 สหกรณ์ และสหกรณ์นิคม 82 สหกรณ์ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

3.1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์

ปี 2551 จำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรตามทะเบียน มีจำนวนทั้งสิ้น 4,488 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 1.69 โดยรวบรวมข้อมูลและประมวลผลได้ทั้งสิ้น 3,631 สหกรณ์ หรือร้อยละ 80.90 ของจำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบบัญชีทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2550 ร้อยละ 1.04 ปี 2551 จำนวนสมาชิกรวม 6,054,242 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 218,576 คน หรือร้อยละ 3.74 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรปี 2551 จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : สหกรณ์ : คน	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
จำนวนสหกรณ์	3,470	79	82	3,631	3,669
	(95.56)	(2.18)	(2.26)	(100.00)	(100.00)
จำนวนสมาชิก (คน)	5,875,585	13,325	165,332	6,054,242	5,835,666
	(97.05)	(0.22)	(2.73)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

3.2 แหล่งเงินทุน

ปี 2551 สหกรณ์ภาคการเกษตรมีทุนดำเนินงานจำนวน 109,461.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 5.65 พบว่า ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากภายในโดยเฉพาะจากทุนของสหกรณ์มากที่สุดร้อยละ 34.52 เมื่อพิจารณารายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรมีทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์ร้อยละ 34.83 ส่วนสหกรณ์ประมง และสหกรณ์นิคม แหล่งที่มาของเงินทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ยืมและอื่นๆ ร้อยละ 91.07 และร้อยละ 38.69 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
แหล่งเงินทุนภายใน	71,566.75	55.76	2,309.65	73,932.16	67,781.03
	(68.11)	(8.93)	(61.31)	(67.54)	(65.42)
ทุนของสหกรณ์	36,599.01	- 34.84	1,223.80	37,787.97	35,246.67
	(34.83)	(-5.58)	(32.49)	(34.52)	(34.02)
เงินรับฝาก	34,967.74	90.60	1,085.85	36,144.19	32,534.36
	(33.28)	(14.51)	(28.82)	(33.02)	(31.40)
แหล่งเงินทุนภายนอก					
เงินกู้ยืมและอื่น ๆ	33,503.32	568.62	1,457.41	35,529.35	35,828.62
	(31.89)	(91.07)	(38.69)	(32.46)	(34.58)
เครดิตระยะสั้น	25,829.87	219.05	1,160.66	27,209.58	27,662.79
เครดิตระยะยาว	1,800.96	14.37	36.77	1,852.10	2,086.91
หนี้สินอื่นๆ	5,872.49	335.20	259.98	6,467.67	6,078.92
รวม	105,070.07	624.38	3,767.06	109,461.51	103,609.65
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

3.3 การใช้เงินทุน

ภาพรวมแหล่งการใช้เงินทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.03 เงินทุนอยู่ที่ลูกหนี้เงินกู้ยืม แยกเป็นระยะสั้น/ฉุกเฉิน ร้อยละ 27.17 ระยะปานกลาง/สามัญ ร้อยละ 29.12 และอื่นๆ/พิเศษ ร้อยละ 4.74 เมื่อพิจารณารายประเภทสหกรณ์ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ ประมง และสหกรณ์นิคม ใช้เงินทุนส่วนใหญ่ไปกับลูกหนี้เงินกู้ยืม ร้อยละ 61.06 ร้อยละ 40.14 และร้อยละ 63.67 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การใช้เงินทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
เงินสด/เงินฝาก	16,187.50	71.71	599.28	16,858.49	15,125.91
	(15.41)	(11.48)	(15.91)	(15.40)	(14.59)
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	13,218.40	70.72	519.40	13,808.52	12,120.31
เงินฝากสหกรณ์อื่น	2,969.10	0.99	79.88	3,049.97	249.45
เงินลงทุนระยะสั้น/ยาว	957.43	1.02	29.34	987.79	1,070.91
	(0.91)	(0.16)	(0.78)	(0.90)	(1.03)
ลูกหนี้เงินกู้ยืม	64,150.81	250.60	2,398.71	66,800.12	62,451.42
	(61.06)	(40.14)	(63.67)	(61.03)	(60.28)
ระยะสั้น/ฉุกเฉิน	28,478.63	49.99	1,212.26	29,740.88	27,395.81
ระยะปานกลาง/สามัญ	30,894.10	37.43	940.65	31,872.18	29,916.85
อื่นๆ/พิเศษ	4,778.08	163.18	245.80	5,187.06	5,138.76
ลูกหนี้การค้า/อื่น ๆ	6,536.05	56.42	183.34	6,775.81	6,254.20
	(6.22)	(9.04)	(4.87)	(6.19)	(6.04)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	7,905.06	116.25	302.88	8,324.19	8,142.60
	(7.52)	(18.62)	(8.04)	(7.60)	(7.86)
สินค้าคงเหลือ / อื่น ๆ	9,333.22	128.38	253.51	9,715.11	10,564.64
	(8.88)	(20.56)	(6.73)	(8.88)	(10.20)
รวม	105,070.07	624.38	3,767.06	109,461.51	103,609.68
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

3.4 ธุรกิจของสหกรณ์

ปี 2551 สหกรณ์ภาคการเกษตรธุรกิจให้บริการ 6 ด้าน คือ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ยืม การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมพืชผลผลิตผล และการให้บริการและการส่งเสริมมีปริมาณธุรกิจรวม 175,994.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 8.91 พบว่า ดำเนินธุรกิจด้านการให้เงินกู้ยืมมากเป็นอันดับหนึ่งร้อยละ 23.82 รองลงมา การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 23.67 ด้านการรวบรวมผลิตผลร้อยละ 22.02 การรับฝากเงินร้อยละ 21.59 การแปรรูปผลิตผลร้อยละ 8.68 และการให้บริการและการส่งเสริมร้อยละ 0.22 ตามลำดับ (ตารางที่ 4) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
การรับฝากเงิน	36,580.17 (21.65)	21.11 (2.41)	1,399.02 (22.72)	38,000.30 (21.59)	34,552.34 (21.38)
การให้เงินกู้ยืม	40,369.96 (23.89)	160.62 (18.35)	1,390.77 (22.59)	41,921.35 (23.82)	38,653.60 (23.92)
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	39,814.56 (23.56)	377.52 (43.13)	1,463.13 (23.76)	41,655.21 (23.67)	36,702.96 (22.71)
การรวบรวมผลิตผล	36,944.09 (21.87)	225.78 (25.80)	1,584.35 (25.73)	38,754.22 (22.02)	36,430.94 (22.54)
การแปรรูปผลิตผล	14,958.92 (8.85)	20.10 (2.30)	304.29 (4.94)	15,283.31 (8.68)	14,883.74 (9.21)
ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	294.78 (0.17)	70.14 (8.01)	15.51 (0.25)	380.43 (0.22)	375.88 (0.23)
รวม	168,962.48 (100)	875.27 (100)	6,157.07 (100)	175,994.82 (100)	161,599.46 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

รายละเอียดของธุรกิจแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านการรับฝากเงิน พบว่า ปริมาณการรับฝากเงิน มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 4.61 โดยเงินรับฝาก ส่วนใหญ่เป็นของสมาชิกร้อยละ 73.65 รับฝากเงินจากอื่นๆ (มิใช่สมาชิก/สหกรณ์อื่นๆ) ร้อยละ 18.05 และรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นร้อยละ 8.29 ตามลำดับ เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าการรับฝากเงินของสหกรณ์ทั้ง 3 ประเภท ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ธุรกิจการรับฝากเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
รับฝากเงินจากสมาชิก	26,822.99 (73.33)	14.80 (70.11)	1,150.80 (82.26)	27,988.59 (73.65)	25,228.60 (73.02)
รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น	3,043.42 (8.32)	5.89 (27.90)	102.26 (7.31)	3,151.57 (8.29)	2,770.53 (8.02)
รับฝากเงินจากอื่นๆ (มิใช่สมาชิก/สหกรณ์อื่น)	6,713.76 (18.35)	0.42 (1.99)	145.96 (10.43)	6,860.14 (18.05)	6,553.21 (18.96)
รวม	36,580.17 (100)	21.11 (100)	1,399.02 (100)	38,000.38 (100)	34,552.34 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการให้เงินกู้ยืม พบว่า ปริมาณการให้เงินกู้ยืม มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 7.89 โดยภาพรวมการให้เงินกู้ยืมของสหกรณ์ภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการให้กู้ยืมระยะสั้นร้อยละ 60.15 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ทั้ง 3 ประเภท ส่วนใหญ่จะให้กู้ยืมในระยะสั้นเช่นกัน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ธุรกิจการให้เงินกู้ยืมของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
ระยะสั้น	24,113.51 (60.05)	22.98 (14.31)	949.20 (68.25)	25,085.69 (60.15)	23,287.17 (60.25)
ระยะปานกลาง	14,471.43 (36.04)	21.96 (13.67)	384.10 (27.62)	14,877.49 (35.67)	13,847.95 (35.82)
ระยะยาว	1,565.36 (3.91)	115.68 (72.02)	57.47 (4.13)	1,741.51 (4.18)	1,518.48 (3.93)
รวม	40,153.30 (100)	160.62 (100)	1,390.77 (100)	41,704.69 (100)	38,653.60 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่า ปริมาณการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 13.49 ประเภทสินค้าที่นำมาจำหน่ายสมาชิกสูงสุดคือ น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 45.66 เมื่อแยกขายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์นิคมจัดหาสินค้าประเภทน้ำมันเชื้อเพลิงมาจำหน่ายสูงสุดเช่นกันร้อยละ 45.10 และร้อยละ 64.15 ส่วนสหกรณ์ประมงจัดหาสินค้าประเภทอาหารสัตว์มาจำหน่ายสูงสุดร้อยละ 46.47 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกตามประเภทสหกรณ์

				หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	ประเภทสหกรณ์			ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
สินค้าประเภทการเกษตร					
ปุ๋ย	12,585.26	-	343.86	12,929.12	10,305.29
	(31.61)	-	(23.50)	(31.04)	(28.08)
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	1,167.07	6.09	9.31	1,182.47	1,434.03
	(2.93)	(1.61)	(0.64)	(0.03)	(3.91)
เคมีการเกษตร/ยาปราบศัตรูพืช	1,317.40	1.62	75.93	1,394.95	1,166.92
	(3.31)	(0.43)	(5.19)	(3.35)	(3.18)
อาหารสัตว์	2,907.80	175.43	19.54	3,102.77	3,041.47
	(7.30)	(46.47)	(1.34)	(0.07)	(8.29)
ข้าวสาร	710.14	6.50	22.84	739.48	687.95
	(1.78)	(1.72)	(1.56)	(1.78)	(1.87)
พันธุ์พืช	1,080.58	0.04	17.07	1,097.69	1,030.80
	(2.71)	(0.01)	(1.17)	(2.64)	(2.81)
อื่นๆ	105.18	19.34	0.02	124.54	134.28
	(0.00)	(5.12)	(0.00)	(0.30)	(0.37)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 7 (ต่อ) ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์			ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
สินค้าประเภทน้ำมัน					
น้ำมันเชื้อเพลิง	17,956.23	125.13	938.61	19,019.97	16,611.95
	(45.10)	(33.15)	(64.15)	(45.66)	(45.26)
น้ำมันหล่อลื่น	145.05	3.88	2.06	150.99	115.83
	(0.36)	(1.03)	(0.14)	(0.36)	(0.32)
สินค้าทั่วไป					
สุราแช่พื้นเมือง/สุราแช่ผลไม้	0.25	-	0.16	0.41	9.69
	(0.00)	-	(0.01)	(0.00)	(0.03)
สินค้าอุปโภค บริโภคและอื่นๆ	1,698.91	39.49	32.13	1,770.53	1,996.27
	(0.04)	(10.46)	(0.02)	(4.25)	(5.44)
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ/ฝากขาย					
ยานพาหนะ	56.81	-	0.26	57.07	63.12
	(0.00)	-	(0.00)	(0.14)	(0.17)
เครื่องใช้ไฟฟ้า/คอมพิวเตอร์	4.81	-	0.42	5.23	9.10
	(0.01)	-	(0.00)	(0.01)	(0.02)
อื่น ๆ	60.21	-	0.92	61.13	58.35
	(0.15)	-	(0.06)	(0.15)	(0.16)
สินค้าผ่านบัญชี					
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	0.36	-	-	0.36	6.67
	(0.00)	-	-	(0.00)	(0.02)
อื่นๆ	18.50	-	-	18.50	31.24
	(0.00)	-	-	(0.04)	(0.07)
รวม	39,814.56	377.52	1,463.13	41,655.21	36,702.96
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการรวบรวมผลผลิต พบว่า ปริมาณการรวบรวมผลผลิต มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 6.38 ผลผลิตที่สหกรณ์ภาคการเกษตรรวบรวมส่วนใหญ่เป็นยางพาราสูงสุดร้อยละ 47.82 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรรวบรวมยางพาราสูงสุดร้อยละ 49.01 สหกรณ์ ประมงรวบรวมสุกร/โค-กระบือ/สัตว์น้ำร้อยละ 51.74 และสหกรณ์นิคมมีการรวบรวมปาล์มสูงสุดร้อยละ 45.12 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
ข้าวเปลือก	7,026.24	-	266.58	7,292.82	8,031.76
	(19.02)	-	(16.83)	(18.82)	(22.05)
ข้าวโพด/อ้อย/สับปะรด/ถั่ว/มันสำปะหลัง	4,365.37	-	151.96	4,517.33	3,354.71
	(11.82)	-	(9.59)	(11.66)	(9.21)
กาแฟ	181.91	-	-	181.91	85.94
	(0.49)	-	-	(0.47)	(0.02)
น้ำมันดิบ	4,946.37	-	-	4,946.37	4,970.18
	(13.39)	-	-	(12.76)	(13.64)
ปาล์ม	758.12	-	715.57	1,473.69	1,025.18
	(2.05)	-	(45.16)	(3.80)	(2.81)
ยางพารา	18,106.07	-	425.79	18,531.86	17,388.13
	(49.01)	-	(26.87)	(47.82)	(47.73)
สุกร/โค-กระบือ/สัตว์น้ำ	482.55	116.81	0.81	600.17	445.17
	(1.31)	(51.74)	(0.05)	(1.55)	(1.22)
อื่น ๆ	1,077.46	108.97	23.64	1,210.07	1,129.87
	(2.92)	(48.26)	(1.49)	(3.12)	(3.10)
รวม	36,944.09	225.78	1,584.35	38,754.22	36,430.94
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ พบว่า ปริมาณการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.69 สหกรณ์ภาคการเกษตรแปรรูปผลิตผลส่วนใหญ่เป็นผลิตผลแปรรูปอื่นๆ ทั่วไป สูงสุดร้อยละ 60.37 เมื่อแยกขายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ทั้ง 3 ประเภท แปรรูปผลิตผลแปรรูปอื่นๆ สูงสุดเช่นกัน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ธุรกิจแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกขายประเภทสหกรณ์

				หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	ประเภทสหกรณ์			ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
ผลิตผลปกติ					
ข้าวสาร	806.33	-	29.32	835.65	841.62
	(5.39)	-	(9.64)	(5.47)	(5.65)
ปลายข้าว/รำ/แกลบ	127.21	-	5.14	132.35	120.42
	(0.85)	-	(1.69)	(0.87)	(0.81)
อื่นๆ	697.27	-	24.19	721.46	589.61
	(4.66)	-	(7.95)	(4.72)	(3.96)
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ					
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ	8,980.16	4.66	241.72	9,226.54	9,213.51
	(60.03)	(23.18)	(79.44)	(60.37)	(61.90)
อื่นๆ	773.50	14.94	3.76	792.20	831.16
	(5.17)	(74.33)	(1.24)	(5.18)	(5.58)
น้ำมันดิบ					
นมสดพลาสเจอร์ไรส์	1,372.46	-	-	1,372.46	1,226.39
	(9.17)	-	-	(8.98)	(8.24)
นมสดกล่อง UHT	1,831.33	-	-	1,831.33	1,727.68
	(12.24)	-	-	(11.98)	(11.61)
อื่นๆ	297.64	-	-	297.64	273.40
	(1.99)	-	-	(1.95)	(1.84)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

**ตารางที่ 9 (ต่อ) ธุรกิจแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนก
รายประเภทสหกรณ์**

				หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	ประเภทสหกรณ์			ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย					
โคขุน	2.01	-	0.16	2.17	7.52
	(0.01)	-	(0.05)	(0.01)	(0.05)
สุกรขุน	20.69	-	-	20.69	16.72
	(0.14)	-	-	(0.14)	(0.11)
อื่นๆ	7.05	0.50	-	7.55	13.01
	(0.05)	(2.49)	-	(0.05)	(0.09)
สัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล					
ขายผลิตผลสัตว์เลี้ยง	40.79	-	-	40.79	16.47
	(0.27)	-	-	(0.27)	(0.11)
อื่นๆ	2.48	-	-	2.48	6.23
	(0.02)	-	-	(0.02)	(0.04)
รวม	14,958.92	20.10	304.29	15,283.31	14,883.74
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร พบว่า ปริมาณการให้บริการ มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 1.21 ประเภทการให้บริการและส่งเสริมแก่สมาชิกสูงสุดคือ ให้บริการอื่นๆ ทั่วไป ร้อยละ 71.83 รองลงมาเป็นการให้บริการด้านสูบน้ำร้อยละ 19.12 ผสมเทียมรักษาสัตว์ร้อยละ 4.64 การบริการด้านไถไถ/ไถนา/ปรับพื้นที่ร้อยละ 4.33 และชุดสระชุดบ่อ ร้อยละ 0.09 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ปรากฏว่าทั้ง 3 ประเภทมีการให้บริการและส่งเสริมเช่นเดียวกับภาพรวม (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรของสหกรณ์ภาคการเกษตร
จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
สูบน้ำ	69.78 (23.67)	0.15 (0.21)	2.82 (18.18)	72.75 (19.12)	75.49 (20.08)
ไถไถ/ไถนา/ปรับพื้นที่/แปลงสาธิต	14.31 (4.85)	- -	2.15 (13.86)	16.47 (4.33)	7.44 (1.98)
ผสมเทียม/รักษาสัตว์	17.63 (5.98)	- -	0.01 (0.06)	17.64 (4.64)	20.44 (5.44)
ชุดสระ , ชุดบ่อ	0.31 (0.11)	0.02 (0.03)	- -	0.33 (0.09)	0.47 (0.13)
อื่นๆ	192.75 (65.39)	69.97 (99.76)	10.53 (67.89)	273.24 (71.83)	272.04 (72.37)
รวม	294.78 (100)	70.14 (100)	15.51 (100)	380.43 (100)	375.88 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

3.5 ผลการดำเนินงาน

ในรอบปี 2551 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคการเกษตร ประกอบด้วย รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งผลการดำเนินงานมีทั้งกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิ สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

รายได้

รายได้รวมของสหกรณ์ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 10.58 รายได้ส่วนใหญ่มาจาก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ร้อยละ 38.44 และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 29.93 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรมีรายได้ส่วนใหญ่จากธุรกิจรวบรวมผลิตผลร้อยละ 38.34 สหกรณ์ประมงมีรายได้สูงสุดจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 48.75 และสหกรณ์นิคมมีรายได้สูงสุดจากธุรกิจรวบรวมผลิตผล ร้อยละ 42.11 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 รายได้รวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายได้	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
ธุรกิจสินเชื่อ	5,726.26 (5.65)	10.86 (1.40)	227.67 (6.30)	5,964.79 (5.64)	5,487.81 (5.74)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	39,814.56 (29.41)	377.52 (48.75)	1,463.13 (40.46)	31,655.21 (29.93)	36,702.96 (38.38)
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	38,864.29 (38.34)	269.86 (34.85)	1,522.80 (42.11)	40,656.95 (38.44)	36,430.94 (38.09)
ธุรกิจการแปรรูป	14,958.92 (14.76)	20.10 (2.60)	304.29 (8.42)	15,283.31 (14.45)	14,884.58 (15.56)
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมฯ	294.78 (0.29)	70.14 (9.06)	15.51 (0.43)	380.43 (0.36)	375.89 (0.39)
รายได้จากการดำเนินงาน	11,681.57 (11.52)	20.87 (2.70)	74.96 (2.07)	11,777.40 (11.14)	1,693.43 (1.77)
อื่น ๆ	27.23 (0.03)	4.99 (0.64)	7.63 (0.21)	39.85 (0.04)	67.25 (0.07)
รวม	101,367.61 (100)	774.34 (100)	3,615.99 (100)	105,757.94 (100)	95,642.86 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรวมของสหกรณ์ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 10.12 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่มาจาก 2 ธุรกิจ เช่นเดียวกับรายได้ คือ จากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 38.58 และธุรกิจการรวบรวมผลิตรายละ 38.20 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 38.54 สหกรณ์ประมงมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจ จัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 39.26 และสหกรณ์นิคมมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจรวบรวมผลิตรายละ 41.42 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ค่าใช้จ่ายรวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

ค่าใช้จ่าย	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
ธุรกิจสินเชื่อ	1,524.32 (1.54)	9.85 (1.09)	61.01 (1.71)	1,595.18 (1.55)	1,398.85 (1.49)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	38,055.60 (38.54)	355.40 (39.26)	1,416.46 (39.68)	39,827.46 (38.58)	35,310.58 (37.67)
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	37,690.66 (38.17)	266.49 (29.44)	1,478.37 (41.42)	39,435.52 (38.20)	35,427.73 (37.80)
ธุรกิจการแปรรูป	13,826.23 (14.00)	13.55 (1.50)	273.08 (7.65)	14,112.86 (13.67)	13,741.93 (14.66)
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมฯ	139.85 (0.14)	8.85 (0.98)	8.85 (0.25)	157.55 (0.15)	173.27 (0.18)
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	7,499.72 (7.59)	251.15 (27.74)	323.95 (9.08)	8,074.82 (7.82)	7,651.94 (8.19)
อื่น ๆ	14.10 (0.01)	- -	1.63 (0.21)	21.73 (0.02)	36.85 (0.04)
รวม	98,750.48 (100)	905.29 (100)	3,569.35 (100)	103,225.12 (100)	93,736.15 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคการเกษตร มีกำไรมากกว่าขาดทุน รอบปี 2551 มีกำไรสุทธิ จำนวน 2,532.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 32.84 โดยสหกรณ์การเกษตรมีกำไรสูงสุด ร้อยละ 103.33 ของยอดกำไรสุทธิทั้งหมด (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปีของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	2,617.13	-130.95	46.64	2,532.82	1,906.71
	(103.33)	(-5.17)	(1.84)	(100)	(100)
กำไร	3,028.92	29.76	85.41	3,144.09	2,492.98
ขาดทุน	(411.79)	(160.70)	(38.77)	(611.26)	(586.27)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

3.6 ฐานะการเงิน

ฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

สินทรัพย์ ในรอบปี 2551 สหกรณ์ภาคการเกษตรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 109,461.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 5.65 สินทรัพย์ทั้งสิ้นประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์อื่น มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 สินทรัพย์ของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	74,289.87	219.46	2,896.24	77,405.57	73,075.46
	(70.71)	(35.15)	(76.88)	(70.71)	(70.53)
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	13,218.40	70.72	519.40	13,808.52	12,120.31
เงินฝากสหกรณ์อื่น	2,969.10	0.99	79.88	3,049.97	3,005.60
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	121.00	0.26	0.66	121.92	249.45
เงินลงทุนระยะสั้น	217.09	0.02	-	217.11	225.11
ลูกหนี้สุทธิ	47,445.93	110.56	1,863.98	49,420.47	46,153.56
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	2,884.12	5.68	157.16	3,046.96	3,048.30
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	168.55	-0.04	8.04	176.55	155.54
สินค้าคงเหลือสุทธิ	4,573.27	8.80	193.65	4,775.72	5,080.66
อื่น ๆ	2,692.41	22.47	73.47	2,788.35	3,036.93
เงินลงทุน/ลูกหนี้ระยะยาว	22,211.10	29.32	533.45	22,773.87	21,375.04
	(21.14)	(4.70)	(14.16)	(20.81)	(20.63)
สินทรัพย์ถาวร	8,075.96	369.60	317.88	8,763.44	8,641.39
	(7.69)	(59.19)	(8.44)	(8.01)	(8.34)
สินทรัพย์อื่น	493.14	6.00	19.49	518.63	517.76
	(0.47)	(0.96)	(0.52)	(0.47)	(0.50)
รวม	105,070.07	624.38	3,767.06	109,461.51	103,609.65
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 14 พบว่า สินทรัพย์รวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนร้อยละ 70.71 โดยเป็นลูกหนี้สุทธิร้อยละ 45.15 เมื่อแยกรายละเอียดสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ทั้ง 3 ประเภท มีสินทรัพย์รวมส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน และอยู่ในรูปของลูกหนี้สุทธิเช่นเดียวกับในภาพรวมภาคการเกษตร

หนี้สิน หนี้สินรวมของสหกรณ์ภาคการเกษตรมีจำนวนทั้งสิ้น 71,673.54 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 4.84 หนี้สินทั้งสิ้นประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินระยะยาว และหนี้สินอื่น มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 หนี้สินของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
				ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
หนี้สินหมุนเวียน	63,360.89	380.64	2,383.25	66,124.78	62,908.16
	(92.54)	(57.74)	(93.71)	(92.26)	(92.02)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม	23,137.79	46.38	1,047.08	24,231.25	24,017.92
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	2,096.96	21.82	43.63	2,162.41	2,608.15
เงินรับฝาก	34,967.74	90.60	1,085.85	36,144.19	32,534.36
อื่นๆ	3,158.40	221.84	206.69	3,586.93	3,747.73
หนี้สินระยะยาว	1,800.96	14.37	36.77	1,852.10	2,086.91
	(2.63)	(2.18)	(1.45)	(2.58)	(3.05)
หนี้สินอื่น	3,309.21	264.21	123.24	3,696.66	3,367.91
	(4.83)	(40.08)	(4.85)	(5.16)	(4.93)
รวม	68,471.06	659.22	2,543.26	71,673.54	68,362.98
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 15 พบว่า หนี้สินรวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 92.26 โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของหนี้เงินรับฝากร้อยละ 50.43 เมื่อแยกรายละเอียดประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าหนี้สินส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรเป็นหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 92.54 โดยอยู่ในรูปเงินรับฝากร้อยละ 51.07 สหกรณ์ประมงมีหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 57.74 โดยอยู่ในรูปหนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ ร้อยละ 40.08 และสหกรณ์นิคมมีหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 93.71 โดยอยู่ในรูปของเงินรับฝากร้อยละ 42.69

ทุนของสหกรณ์ ในรอบปี 2551 สหกรณ์ภาคการเกษตรมีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 37,787.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 7.21 มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์			หน่วย : ล้านบาท	
	เกษตร	ประมง	นิคม	ปี 2551	ปี 2550
				รวม	รวม
ทุนเรือนหุ้น (หุ้นสมาชิก)	23,643.68 (64.60)	180.11 (-516.96)	802.67 (65.59)	24,626.46 (65.17)	22,969.65 (65.17)
ทุนสำรอง	8,015.15 (21.90)	104.98 (-301.32)	387.08 (31.63)	8,507.21 (22.51)	8,141.81 (23.10)
ทุนสะสมและอื่น ๆ	4,940.18 (13.50)	-319.93 (-918.28)	34.05 (2.78)	4,654.30 (12.32)	4,135.21 (11.73)
รวม	36,599.01 (100)	-34.84 (100)	1,223.80 (100)	37,787.97 (100)	35,246.67 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 16 พบว่า ทุนของสหกรณ์ภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น (หุ้นสมาชิก) ร้อยละ 65.17 เมื่อแยกรายละเอียดประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ทั้ง 3 ประเภท มีทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น (หุ้นสมาชิก) ทั้งสิ้น

3.7 ประสิทธิภาพการบริหาร

จากประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรในรอบปี 2551 จะใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัววัด ดังนี้ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 อัตราส่วนทางการเงินวัดประสิทธิภาพของสหกรณ์ภาคการเกษตร

ประสิทธิภาพการบริหารงาน	ประเภทสหกรณ์			ปี 2551	ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	รวม	รวม
สภาพคล่องทางการเงิน (เท่า)	1.17	0.58	1.22	1.17	1.16
ความสามารถในการก่อหนี้ (เท่า)	1.87	(18.92)	2.08	1.90	1.94
ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (รอบ)	0.97	1.08	0.98	0.98	0.96
ความสามารถในการทำกำไร:-					
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	2.55	(19.60)	1.13	2.35	1.91
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	7.42	(368.77)	3.93	6.94	5.69
อัตรากำไรสุทธิ (%)	2.63	(17.50)	1.32	2.44	2.03

จากตารางที่ 17 ประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัววัด โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

สภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่องทางการเงิน จะพิจารณาจากอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน พบว่า สหกรณ์ภาคการเกษตรมีสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากมีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนในอัตรา 1.17 เท่า เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์นิคมมีอัตราส่วนสภาพคล่องสูงสุด 1.22 เท่า รองลงมาเป็นสหกรณ์การเกษตรอัตรา 1.17 เท่า และสหกรณ์ประมงอัตรา 0.58 เท่า ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามพบว่า สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ถึงร้อยละ 63.85 ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้ให้มีประสิทธิภาพเป็นสำคัญ

ความสามารถในการก่อหนี้

ความสามารถในการชำระหนี้ จะพิจารณาเปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนของสหกรณ์ พบว่า มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.90 เท่า แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ที่อยู่ในอัตราที่มีความเสี่ยงสูงต่อเจ้าหนี้ และทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้ได้ เนื่องจากมีหนี้สูงกว่าทุนของสหกรณ์ เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ประมงมีความเสี่ยงในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้สูงสุด รองลงมา เป็นสหกรณ์นิคมในอัตราส่วน 2.08 เท่า และสหกรณ์การเกษตรในอัตราส่วน 1.87 เท่า ตามลำดับ

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ จะพิจารณาอัตราการหมุนของสินทรัพย์ เปรียบเทียบระหว่างรายได้ธุรกิจหลักกับสินทรัพย์ทั้งสินถัวเฉลี่ย พบว่า มีอัตราการหมุนใช้สินทรัพย์เท่ากับ 0.98 รอบ ถือว่ายังน้อยรอบไปสำหรับอัตราการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์ นั้นเป็นเพราะสหกรณ์มีลูกหนี้ที่มีระยะเวลาชำระค่านานกว่า 1 ปีขึ้นไปจำนวนมาก เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ประมงมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์สูงสุด คือ 1.08 รอบ สหกรณ์การเกษตรมีอัตราการหมุนเท่ากับ 0.97 รอบ และสหกรณ์นิคมมีอัตราการหมุนเท่ากับ 0.98 รอบ

ความสามารถในการทำกำไร

ความสามารถในการทำกำไร จะพิจารณาจากอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิเทียบกับรายได้ธุรกิจหลัก พบว่า ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ภาคการเกษตรอยู่ในอัตราร้อยละ 2.44 ซึ่งเป็นอัตราค่อนข้างต่ำ เนื่องจากสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวมของสหกรณ์ค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 97.61 ส่งผลให้สหกรณ์ภาคการเกษตรมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพียงร้อยละ 6.94 และมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 2.35 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรมีความสามารถทำกำไรได้สูงสุดในอัตราร้อยละ 2.63 โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นร้อยละ 7.42 และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 2.55 ส่วนสหกรณ์ประมงไม่มีความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากมีผลขาดทุนสุทธิประจำปี

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

(ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน)

ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์นอกภาคการเกษตรในรอบปี 2551 ได้ใช้ข้อมูลของสหกรณ์ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ และเครดิตยูเนียน ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผู้สอบบัญชีแล้ว รวบรวมข้อมูลและประมวลผล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ทั้งสิ้น 2,559 สหกรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลสหกรณ์ร้านค้า 190 สหกรณ์ สหกรณ์บริการ 724 สหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ 1,230 สหกรณ์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน 415 สหกรณ์ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์

จำนวนสหกรณ์นอกภาคการเกษตรตามทะเบียนปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,047 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 3.53 โดยรวบรวมข้อมูลและประมวลผลได้ทั้งสิ้น 2,559 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 83.98 ของจำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบทั้งสิ้น ปี 2550 จำนวนสมาชิกรวม 3,860,818 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 227,233 คน หรือร้อยละ 6.25 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด ร้อยละ 61.93 ของสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตรทั้งสิ้น (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : สหกรณ์ : คน	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
จำนวนสหกรณ์	190	724	1,230	415	2,559	2,446
	(7.42)	(28.29)	(48.07)	(16.22)	(100.00)	(100.00)
จำนวนสมาชิก (คน)	715,753	311,366	2,391,036	442,663	3,860,818	3,633,585
	(18.54)	(8.06)	(63.16)	(11.47)	(100.00)	(100.00)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

4.2 แหล่งเงินทุน

ปี 2551 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีเงินทุนดำเนินงาน 859,640.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 14.59 พบว่า ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินทุนของสหกรณ์ร้อยละ 54.86 เมื่อแยกรายละเอียดสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีแหล่งเงินทุนดำเนินงานส่วนใหญ่จากทุนของสหกรณ์ร้อยละ 74.28 สหกรณ์บริการเงินทุนดำเนินงาน ส่วนใหญ่ได้จากเงินกู้ยืมและอื่นๆ ร้อยละ 48.20 สหกรณ์ออมทรัพย์มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จากทุนของสหกรณ์ร้อยละ 55.04 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จากทุนของสหกรณ์เช่นกันร้อยละ 51.65 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แหล่งเงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
แหล่งเงินทุนภายใน						
	1,605.48	3,211.77	717,322.58	15,640.60	737,780.43	631,786.07
	(75.20)	(51.80)	(85.92)	(94.98)	(85.82)	(84.22)
ทุนของสหกรณ์	1,585.88	1,980.27	459,488.53	8,506.16	471,560.84	423,566.31
	(74.28)	(31.94)	(55.04)	(51.65)	(54.86)	(56.46)
เงินรับฝาก	19.60	1,231.50	257,834.05	7,134.44	266,219.59	208,219.76
	(0.92)	(19.86)	(30.88)	(43.32)	(30.97)	(27.76)
แหล่งเงินทุนภายนอก						
เงินกู้ยืมและอื่น ๆ	529.44	2,988.19	117,514.65	827.33	127,859.61	118,381.15
	(24.80)	(48.20)	(14.08)	(5.02)	(14.18)	(15.78)
เครดิตระยะสั้น	213.30	461.48	20,466.86	220.61	21,326.25	67,989.90
เครดิตระยะยาว	22.70	1,673.40	30,904.48	358.12	32,876.37	43,532.44
หนี้สินอื่นๆ	293.44	853.31	66,143.31	248.60	67,538.66	6,858.81
รวม	2,134.92	6,199.96	834,837.23	16,467.93	859,640.04	750,167.22
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

4.3 การใช้เงินทุน

ภาพรวมแหล่งการใช้เงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่นำเงินทุนไปให้สมาชิกกู้ยืมร้อยละ 76.01 อยู่ในรูปของลูกหนี้สมาชิกกู้ยืมประเภทสามัญมากที่สุด และมีระยะการชำระคืนนานเกินกว่า 1 ปี ถึงร้อยละ 81.52 ของลูกหนี้เงินกู้ยืมทั้งสิ้น เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้าเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินสดและเงินฝากธนาคารร้อยละ 35.33 สหกรณ์บริการเงินทุนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของลูกหนี้เงินกู้ยืม (สมาชิก) ร้อยละ 31.84 และสหกรณ์ออมทรัพย์นำเงินทุนไปให้สมาชิกและสหกรณ์ด้วยกันกู้ยืมถึงร้อยละ 76.56 และลูกหนี้เงินกู้ยืมส่วนใหญ่มีระยะเวลาเรียกคืนเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป และสหกรณ์เครดิตยูเนียนทำเงินทุนไปให้สมาชิกกู้ยืมร้อยละ 74.71 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การใช้เงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
เงินสด/เงินฝาก	754.37 (35.33)	720.44 (11.62)	48,690.22 (5.83)	1,952.13 (11.85)	52,117.16 (6.06)	32,452.78 (4.33)
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	584.95	626.54	29,878.83	1,133.96	32,224.28	25,441.55
เงินฝากสหกรณ์อื่น	169.42	93.90	18,811.39	818.17	19,892.88	7,011.23
เงินลงทุนระยะสั้น/ยาว	163.98 (7.68)	261.36 (4.22)	94,863.64 (11.36)	1,056.72 (6.42)	96,345.70 (11.21)	68,611.86 (9.15)
ลูกหนี้เงินกู้ยืม (สมาชิก)	33.07 (1.55)	1,973.91 (31.84)	639,113.62 (76.56)	12,303.81 (74.71)	653,424.41 (76.01)	593,133.99 (79.07)
ระยะสั้น/ฉุกเฉิน	31.96	405.38	13,558.89	1,769.91	15,766.14	13,476.19
ระยะปานกลาง/สามัญ	-	354.67	526,076.05	6,246.37	532,677.09	481,223.26
อื่นๆ/พิเศษ	1.11	1,213.86	99,478.68	4,287.53	104,941.18	98,434.54
ลูกหนี้เงินกู้ยืม (สหกรณ์)	12.81 (0.60)	0.71 (0.01)	44,526.09 (5.33)	16.74 (0.10)	44,556.35 (5.18)	44,131.39 (5.88)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 20 (ต่อ) การใช้เงินทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
ลูกหนี้การค้า/อื่น ๆ	502.78 (23.55)	711.64 (11.48)	2,979.95 (0.36)	140.39 (0.85)	4,334.76 (0.50)	3,121.04 (0.42)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	326.84 (15.31)	875.87 (14.13)	1,878.23 (0.22)	673.01 (4.09)	3,753.95 (0.44)	4,396.05 (0.58)
สินค้าคงเหลือ/อื่น ๆ	341.07 (15.98)	1,656.03 (26.71)	2,785.48 (0.33)	325.13 (1.97)	5,107.71 (0.59)	4,320.11 (0.57)
รวม	2,134.92 (100)	6,199.96 (100)	834,837.23 (100)	16,467.93 (100)	859,640.04 (100)	750,167.22 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

4.4 ธุรกิจของสหกรณ์

ในรอบปี 2551 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรดำเนินธุรกิจให้บริการ 6 ด้าน คือ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ยืม การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิต การแปรรูปผลผลิต และการให้บริการและการส่งเสริมฯ ปริมาณ 877,804.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 10.46 พบว่า ดำเนินงานให้บริการด้านการให้เงินกู้ยืมสูงสุดร้อยละ 72.23 และดำเนินงานด้านการรวบรวมผลผลิตต่ำสุดเมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้าดำเนินธุรกิจด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสูงสุดร้อยละ 97.97 สหกรณ์บริการดำเนินธุรกิจด้านการรวบรวมผลผลิตสูงสุดร้อยละ 47.45 และสหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินธุรกิจด้านการให้เงินกู้ยืมสูงสุดร้อยละ 73.71 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนดำเนินธุรกิจด้านการให้เงินกู้ยืมสูงสุดร้อยละ 49.70 ตามลำดับ (ตารางที่ 21) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 21 ธุรกิจสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
การรับฝากเงิน	29.69 (0.56)	851.17 (10.14)	222,537.82 (26.29)	8,437.93 (48.03)	231,856.61 (26.41)	207,249.97 (26.08)
การให้เงินกู้ยืม	42.36 (0.80)	1,279.09 (15.24)	624,001.47 (73.71)	8,731.29 (49.70)	634,054.21 (72.23)	576,285.45 (72.52)
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	5,177.69 (97.97)	1,497.01 (17.84)	11.95 (0.00)	370.63 (2.11)	7,057.28 (0.80)	6,264.04 (0.79)
การรวบรวมผลผลิต	3.82 (0.07)	3,981.38 (47.45)	- -	10.62 (0.06)	3,995.82 (0.46)	4,409.68 (0.55)
การแปรรูปผลผลิต	22.46 (0.43)	194.76 (2.32)	- -	- -	217.22 (0.02)	22.48 (0.00)
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	8.73 (0.17)	586.97 (7.00)	10.15 (0.00)	17.30 (0.10)	623.15 (0.07)	464.67 (0.06)
รวม	5,284.75 (100)	8,390.38 (100)	846,561.39 (100)	17,567.77 (100)	877,804.29 (100)	794,695.92 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

รายละเอียดของธุรกิจแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านการรับฝากเงิน พบว่า ปริมาณการรับฝากเงินมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 11.87 ส่วนใหญ่เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิกร้อยละ 96.47 รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นร้อยละ 2.38 และรับฝากเงินจากอื่นๆ (มิใช่สมาชิก/สหกรณ์อื่นๆ) ร้อยละ 1.15 ตามลำดับ เมื่อแยกรายละเอียดสหกรณ์ปรากฏว่าการรับฝากเงินของสหกรณ์ร้านค้าส่วนใหญ่เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิก ร้อยละ 30.52 สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ส่วนใหญ่เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิกร้อยละ 83.71, 97.27 และ 76.80 ตามลำดับ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ธุรกิจการรับฝากเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	รวม	รวม
รับฝากเงินจากสมาชิก	9.06 (30.52)	712.52 (83.71)	216,472.96 (97.27)	6,480.65 (76.80)	223,675.19 (96.47)	201,045.44 (97.00)
รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น	0.07 (0.24)	125.73 (14.77)	4,063.71 (1.83)	1,320.89 (15.65)	5,510.40 (2.38)	2,665.91 (1.29)
รับฝากเงินจากอื่นๆ (มิใช่สมาชิก/สหกรณ์อื่นๆ)	20.56 (69.25)	12.92 (1.52)	2,001.15 (0.90)	636.39 (7.54)	2,671.02 (1.15)	3,538.62 (1.71)
รวม	29.69 (100)	851.17 (100)	222,537.82 (100)	8,437.93 (100)	231,856.61 (100)	207,249.97 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการให้เงินกู้ยืม พบว่า ปริมาณการให้เงินกู้ยืมมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 10.02 โดยภาพรวมการให้เงินกู้ยืมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการให้สมาชิกกู้ยืมร้อยละ 94.54 และเป็นการให้กู้ยืมประเภทปานกลาง/สามัญร้อยละ 77.47 เมื่อแยกรายละเอียดสหกรณ์ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้าส่วนใหญ่ให้สมาชิกกู้ยืมระยะสั้น/ฉุกเฉิน สูงสุดร้อยละ 86.02 สหกรณ์บริการให้สมาชิกกู้ยืมอื่นๆ/พิเศษสูงสุดร้อยละ 50.45 สหกรณ์ออมทรัพย์ให้สมาชิกเงินกู้ยืมประเภทปานกลาง/สามัญ สูงสุดร้อยละ 78.06 และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนให้สมาชิกกู้ยืมประเภทปานกลาง/สามัญสูงสุดร้อยละ 43.95 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ธุรกิจการให้เงินกู้ยืมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนี่ยน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
ให้สหกรณ์อื่นกู้	4.50 (10.62)	0.93 (0.07)	34,581.74 (5.54)	1.65 (0.20)	34,588.82 (5.46)	29,947.34 (5.20)
ให้สมาชิกกู้	37.86 (89.38)	1,278.16 (99.93)	589,419.73 (94.46)	8,729.64 (99.98)	599,465.39 (94.54)	546,338.11 (94.80)
ระยะสั้น/ฉุกเฉิน	36.44 (86.02)	377.79 (29.54)	57,465.68 (9.21)	2,096.93 (24.02)	59,976.84 (9.46)	54,815.89 (9.51)
ระยะปานกลาง/สามัญ	- -	255.08 (19.94)	487,083.74 (78.06)	3,837.70 (43.95)	491,176.52 (77.47)	444,821.78 (77.19)
อื่นๆ/พิเศษ	1.42 (3.35)	645.29 (50.45)	44,870.31 (7.19)	2,795.01 (32.01)	48,312.03 (7.62)	46,700.44 (8.10)
รวม	42.36 (100)	1,279.09 (100)	624,001.47 (100)	8,731.29 (100)	634,054.21 (100)	576,285.45 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่า มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 12.66 โดยภาพรวมด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอื่นๆ ร้อยละ 38.59 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้าจำหน่ายสินค้าอื่นๆ สูงสุดร้อยละ 47.56 สหกรณ์ออมทรัพย์จำหน่ายสินค้าอื่นๆ สูงสุดร้อยละ 100.00 ตามลำดับ สหกรณ์บริการและสหกรณ์เครดิตยูเนียนจำหน่ายสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิงแก๊สสมาชิกสูงสุดร้อยละ 47.66 และร้อยละ 84.86 ตามลำดับ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

					หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	รวม	รวม
สินค้าประเภทการเกษตร						
ปุ๋ย	11.39	14.80	-	37.41	63.60	48.26
	(0.22)	(0.99)	-	(10.09)	(0.90)	(0.77)
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	-	0.02	-	0.08	0.10	1.02
	-	(0.00)	-	(0.02)	(0.00)	(0.02)
เคมีการเกษตร/ยาปราบศัตรูพืช	0.02	2.69	-	1.12	3.83	1.62
	(0.00)	(0.18)	-	(0.30)	(0.05)	(0.03)
อาหารสัตว์	0.45	7.76	-	2.81	11.02	5.96
	(0.01)	(0.52)	-	(0.76)	(0.16)	(0.10)
ข้าวสาร	24.14	45.77	-	0.42	70.33	109.69
	(0.47)	(3.06)	-	(0.11)	(1.00)	(1.75)
ปลายข้าว/รำ	-	-	-	0.06	0.06	4.40
	-	-	-	(0.02)	(0.00)	(0.07)
พันธุ์พืช	(0.02)	2.98	-	1.14	4.14	3.80
	(0.00)	(0.20)	-	(0.31)	(0.06)	(0.06)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ตารางที่ 24 (ต่อ) ภารกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
จำแนกรายประเภทสหกรณ์

					หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	ประเภทสหกรณ์				ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
สินค้าประเภทน้ำมัน						
น้ำมันเชื้อเพลิง	685.29	705.97	-	314.52	1,705.78	1,614.84
	(13.24)	(47.16)	-	(84.86)	(24.17)	(25.78)
น้ำมันหล่อลื่น	3.48	3.52	-	0.45	7.45	4.89
	(0.07)	(0.24)	-	(0.12)	(0.11)	(0.08)
สินค้าทั่วไป						
สุราแช่พื้นเมือง	-	1.08	-	-	1.08	8.16
	-	(0.07)	-	-	(0.02)	(0.13)
สินค้าอุปโภค บริโภค	1,527.78	157.35	-	0.53	1,685.66	1,566.64
	(29.51)	(10.51)	-	(0.14)	(23.89)	(25.01)
สินค้า OTOP	11.60	0.03	-	-	11.63	13.79
	(0.22)	(0.00)	-	-	(0.16)	(0.22)
อื่นๆ	2,462.27	238.83	11.95	10.25	2,273.30	2,273.69
	(47.56)	(15.95)	(100.00)	(2.77)	(38.59)	(36.30)
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ/ฝากขายผ่านบัญชี	451.25	316.21	-	1.84	769.30	607.28
	(8.72)	(21.12)	-	(0.50)	(10.90)	(9.69)
รวม	5,177.69	1,497.01	11.95	370.63	7,057.28	6,264.04
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการรวบรวมผลผลิตผล พบว่า มีอัตราลดลงจากปี 2550 จำนวน 898.13 ล้านบาท สหกรณ์นอกภาคการเกษตรรวบรวมส่วนใหญ่เป็นยางพาราสูงสุดร้อยละ 96.55 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
					ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ข้าวเปลือกข้าว	2.92	0.01	-	8.70	11.63	43.90
	(76.44)	(0.00)	-	(81.92)	(0.29)	(1.00)
ยางพารา	-	3,857.94	-	-	3,857.94	4,343.25
	-	(96.90)	-	-	(96.55)	(98.49)
มันสำปะหลัง	0.67	-	-	0.93	1.60	1.15
	(17.54)	-	-	(8.76)	(0.04)	(0.03)
อื่น ๆ	0.23	123.43	-	0.99	124.65	21.38
	(6.02)	(3.10)	-	(9.32)	(3.12)	(0.48)
รวม	3.82	3,981.38	-	10.62	3,995.82	4,409.68
	(100)	(100)	-	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ พบว่า ในรอบปี 2551 สหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีจำนวนทั้งสิ้น 217.22 ล้านบาท สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย สูงสุดร้อยละ 54.73 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้าแปรรูปข้าวสาร ร้อยละ 79.92 และสหกรณ์บริการมีสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย สูงสุดร้อยละ 61.64 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ธุรกิจแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
					ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ผลิตผลปกติ						
ข้าวสาร	17.95	32.88	-	-	50.83	20.87
	(79.92)	(16.88)	-	-	(23.40)	(92.84)
ปลายข้าว/รำ/แกลบ	4.51	3.78	-	-	8.29	-
	(20.08)	(1.94)	-	-	(3.82)	-
อื่นๆ	-	2.66	-	-	2.66	-
	-	(1.37)	-	-	(1.22)	-
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ						
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ	-	26.09	-	-	26.09	1.61
	-	(13.40)	-	-	(12.01)	(7.16)
อื่นๆ	-	10.46	-	-	10.46	-
	-	(5.37)	-	-	(4.82)	-
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย						
อื่นๆ	-	118.89	-	-	118.89	-
	-	(61.04)	-	-	(54.73)	-
รวม	22.46	194.76	-	-	217.22	22.48
	(100)	(100)	-	-	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ด้านการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร พบว่า มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 34.11 โดยภาพรวมประเภทการให้บริการและส่งเสริมแก่สมาชิกของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นการบริการอื่นๆ ร้อยละ 99.65 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตรของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
สูบน้ำ	-	1.28	-	-	1.28	1.11
	-	(0.22)	-	-	(0.21)	(0.24)
ไถไร่/นา/ปรับพื้นที่	-	0.89	-	-	0.89	0.08
	-	(0.15)	-	-	(0.14)	(0.02)
อื่นๆ	8.73	584.80	10.15	17.30	620.98	449.24
	(100)	(99.63)	(100)	(100)	(99.65)	(96.68)
รวม	8.73	586.97	10.15	17.30	623.15	464.67
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

4.5 ผลการดำเนินงาน

ในรอบปี 2551 ผลการดำเนินงานสหกรณ์นอกภาคการเกษตร อันประกอบด้วย รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร(ขาดทุน)สุทธิ ปรากฏผลการดำเนินงานซึ่งมีทั้งกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิ สรุปได้ดังนี้

รายได้

รายได้ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 11.42 รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจการให้สินเชื่อถึงร้อยละ 75.05 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีรายได้ส่วนใหญ่จากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 94.45 ส่วนสหกรณ์บริการมีรายได้ส่วนใหญ่จากธุรกิจรวบรวมผลิตผล ร้อยละ 60.52 ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีรายได้สูงสุดจากธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 92.51 และร้อยละ 63.86 (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 รายได้รวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายได้	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
ธุรกิจสินเชื่อ	4.30	163.02	48,319.75	1,195.76	46,682.83	43,256.15
	(0.08)	(2.47)	(92.51)	(63.86)	(75.05)	(72.81)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	5,177.69	1,497.01	3,680.71	370.63	10,726.04	6,264.05
	(94.45)	(22.64)	(7.05)	(19.79)	(16.20)	(10.54)
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	3.78	4,001.64	-	24.01	4,029.43	4,405.32
	(0.07)	(60.52)	-	(1.28)	(6.09)	(7.42)
ธุรกิจการแปรรูปผลิตผล	22.46	94.77	-	-	217.23	177.42
	(0.41)	(2.95)	-	-	(0.33)	(0.30)
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมฯ	8.73	586.96	-	17.30	612.99	464.67
	(0.16)	(8.88)	-	(0.92)	(0.93)	(0.78)
รายได้จากการดำเนินงาน	153.91	141.92	153.46	264.75	714.04	4,828.61
	(2.81)	(2.15)	(0.29)	(14.14)	(1.08)	(8.13)
อื่น ๆ	111.33	27.14	75.83	-	214.30	14.69
	(2.03)	(0.41)	(0.15)	-	(0.32)	(0.02)
รวม	5,482.20	6,612.46	52,229.75	1,872.45	66,196.86	59,410.91
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 8.77 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่มาจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 66.74 เมื่อแยกตามประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 92.22 และสหกรณ์บริการมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต ร้อยละ 61.56 ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีค่าใช้จ่ายสูงสุดจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 100.00 และร้อยละ 61.74 (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

ค่าใช้จ่าย	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
ธุรกิจสินเชื่อ	0.47	48.59	-	121.17	170.23	6,726.80
	(0.01)	(0.75)	-	(9.10)	(0.50)	(21.61)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4,815.16	1,385.24	-	359.33	6,559.73	5,854.64
	(92.22)	(21.38)	-	(26.98)	(19.37)	(18.81)
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	3.59	3,988.81	-	22.90	4,015.30	4,390.44
	(0.07)	(61.56)	-	(1.72)	(11.86)	(14.10)
ธุรกิจการแปรรูปผลผลิต	20.92	128.85	-	-	149.77	123.22
	(0.40)	(1.99)	-	-	(0.44)	(0.40)
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมฯ	4.78	352.93	-	6.13	363.84	223.52
	(0.09)	(5.45)	-	(0.46)	(1.07)	(0.72)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	375.81	571.35	20,830.09	822.45	22,599.70	13,791.71
	(7.20)	(8.82)	(100.00)	(61.74)	(66.74)	(44.30)
อื่น ๆ	0.53	4.22	-	0.07	4.82	21.75
	(0.01)	(0.07)	-	(0.01)	(0.01)	(0.07)
รวม	5,221.26	6,479.99	20,830.09	1,332.05	33,863.39	31,132.08
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร มีกำไรมากกว่าขาดทุน รอบปี 2551 มีกำไรจำนวน 32,333.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 14.34 โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสูงสุด ร้อยละ 97.11 ของยอดกำไรสุทธิทั้งหมด (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปีของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกตามประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
<u>กำไร (ขาดทุน) สุทธิ</u>	260.94	132.47	31,399.66	540.40	32,333.47	28,278.83
	(0.81)	(0.41)	(97.11)	(1.67)	(100)	(100)
กำไร	273.12	183.03	31,425.59	562.21	32,443.95	28,367.54
ขาดทุน	(12.18)	(50.56)	(25.93)	(21.81)	(110.48)	(88.71)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

4.6 ฐานะการเงิน

ฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

สินทรัพย์ ในรอบปี 2551 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวน 859,640.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 14.59 สินทรัพย์ทั้งสิ้นประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 สินทรัพย์ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
					ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	รวม	รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,509.05	2,327.59	197,226.78	7,978.70	209,042.12	162,541.38
	(70.68)	(37.54)	(23.62)	(48.45)	(24.32)	(21.67)
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	584.95	626.54	29,878.83	1,133.96	32,224.28	25,441.55
เงินฝากสหกรณ์อื่น	169.42	93.90	18,811.39	818.17	19,892.88	7,011.23
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	-	2.03	4.32	0.27	6.62	22.00
เงินลงทุนระยะสั้น	55.60	63.41	22,688.73	534.61	23,342.35	12,082.89
ลูกหนี้สุทธิ	424.07	1,003.55	125,348.75	4,999.41	131,775.78	116,471.51
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	0.23	22.22	286.83	183.39	492.67	428.03
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	(0.92)	6.48	-	2.34	0.06	(0.06)
สินค้าคงเหลือสุทธิ	255.66	315.93	10.70	71.54	653.83	592.92
อื่น ๆ	19.12	200.01	197.23	237.35	653.71	491.25
เงินลงทุน/ลูกหนี้ระยะยาว	232.74	1,832.22	632,974.56	7,738.24	642,777.76	580,948.35
	(10.90)	(29.55)	(75.82)	(46.99)	(74.77)	(77.44)
สินทรัพย์ถาวร	365.46	1,885.47	2,468.79	709.51	5,429.23	5,159.88
	(17.12)	(30.41)	(0.30)	(4.31)	(0.63)	(0.69)
สินทรัพย์อื่น	27.67	154.68	2,167.10	41.48	2,390.93	1,520.61
	(1.30)	(2.49)	(0.26)	(0.25)	(0.28)	(0.20)
รวม	2,134.92	6,199.96	834,837.23	16,467.93	859,640.04	750,170.22
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 31 พบว่า สินทรัพย์รวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็น ลูกหนี้และเงินลงทุนระยะยาว ร้อยละ 74.77 เมื่อแยกรายละเอียดสหกรณ์ ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีสินทรัพย์รวมส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 70.68 ร้อยละ 37.54 และร้อยละ 48.45 ตามลำดับ โดยอยู่ในรูปของเงินฝากธนาคารและลูกหนี้ ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุน/ลูกหนี้ระยะยาวร้อยละ 75.82

หนี้สิน หนี้สินรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีจำนวนทั้งสิ้น 388,079.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 18.82 หนี้สินทั้งสิ้นประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินระยะยาว และ หนี้สินอื่น มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 หนี้สินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
หนี้สินหมุนเวียน	409.64	1,977.41	337,757.49	7,488.31	347,632.85	276,772.01
	(74.61)	(46.86)	(89.98)	(94.05)	(89.58)	(84.74)
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร/เงินกู้ยืม	11.92	211.69	250.29	92.70	566.60	3,880.74
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	193.05	74.82	2,201.22	20.03	2,489.12	50,524.16
เงินรับฝาก	19.60	1,231.50	257,834.05	7,134.44	266,219.59	208,219.76
อื่นๆ	185.07	459.40	77,471.93	241.14	78,357.54	14,147.35
หนี้สินระยะยาว	22.70	1,673.40	30,904.48	358.12	32,958.70	43,532.44
	(4.13)	(39.65)	(8.23)	(4.50)	(8.49)	(13.33)
หนี้สินอื่น	116.70	568.88	6,686.73	115.34	7,487.65	6,296.46
	(21.26)	(13.48)	(1.78)	(0.01)	(1.93)	(1.93)
รวม	549.04	4,219.69	375,348.70	7,961.77	388,079.20	326,600.91
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 32 พบว่า หนี้สินรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 89.58 โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปเงินรับฝากร้อยละ 68.60 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ปรากฏว่าสหกรณ์ทั้ง 4 ประเภท มีหนี้สินรวมส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนเช่นกัน โดยสหกรณ์ร้านค้าอยู่ในรูปของเจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย สูงสุดร้อยละ 35.16 ส่วนสหกรณ์บริการอยู่ในรูปเงินรับฝากร้อยละ 29.18 สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนอยู่ในรูปของเงินรับฝากสูงสุดร้อยละ 68.69 และ 89.61 ตามลำดับ

ทุนของสหกรณ์ ในรอบปี 2551 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 471,560.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 11.33 มีรายละเอียดของทุนดังนี้ (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำแนกรายประเภทสหกรณ์

รายการ	ประเภทสหกรณ์				หน่วย : ล้านบาท	
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ปี 2551	ปี 2550
					รวม	รวม
ทุนเรือนหุ้น (หุ้นสมาชิก)	306.17 (19.31)	1,195.77 (60.38)	385,260.27 (83.85)	7,244.69 (85.17)	394,006.90 (83.55)	353,814.23 (83.53)
ทุนสำรอง	618.74 (39.02)	616.23 (31.12)	37,198.13 (8.10)	491.68 (5.78)	38,924.78 (8.25)	35,456.45 (8.37)
ทุนสะสมและอื่น ๆ	660.97 (41.68)	168.27 (8.50)	37,030.13 (8.60)	769.79 (9.05)	38,629.16 (8.19)	34,298.63 (8.10)
รวม	1,585.88 (100)	1,980.27 (100)	459,488.53 (100)	8,506.16 (100)	471,560.84 (100)	423,569.31 (100)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 33 พบว่า ทุนของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น (หุ้นสมาชิก) ร้อยละ 83.55 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าทุนของสหกรณ์ร้านค้า ส่วนใหญ่เป็นทุนสะสมและอื่น ๆ สูงสุดร้อยละ 41.68 ส่วนทุนของสหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น (หุ้นสมาชิก) สูงสุดร้อยละ 60.38, 83.85 และ 85.17 ตามลำดับ

4.7 ประสิทธิภาพการบริหารงาน

การประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรในรอบปี 2551 ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัววัด ดังนี้ (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 อัตราส่วนทางการเงินวัดประสิทธิภาพของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ประสิทธิภาพการบริหารงาน	ประเภทสหกรณ์				ปี 2551	ปี 2550
	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	รวม	รวม
สภาพคล่องทางการเงิน (เท่า)	3.68	1.18	0.58	1.07	0.60	0.59
ความสามารถในการก่อหนี้ (เท่า)	0.35	2.13	0.82	0.94	0.82	0.77
ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (รอบ)	2.45	1.23	0.07	0.11	0.08	0.07
ความสามารถในการทำกำไร :-						
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	7.06	2.10	4.00	3.67	3.99	3.72
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	16.99	7.49	7.19	7.07	7.05	7.16
อัตรากำไรสุทธิ (%)	5.00	2.06	60.38	33.61	49.54	51.82

จากตารางที่ 34 ประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรโดยใช้
อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัววัด แบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

สภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่องทางการเงินพิจารณาเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ
หนี้สินหมุนเวียน พบว่า มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากสหกรณ์มีสัดส่วนของ
สินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในอัตรา 0.60 เท่า โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก
ร้อยละ 76.58 เมื่อแยกแยะประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีสภาพคล่องสูงสุดในอัตรา 3.68 เท่า
รองลงมาเป็นสหกรณ์บริการอัตรา 1.18 เท่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนอัตรา 1.07 เท่า และสหกรณ์ออมทรัพย์
อัตรา 0.58 เท่า ตามลำดับ

ความสามารถในการก่อหนี้

ความสามารถในการก่อหนี้ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พิจารณาเปรียบเทียบ อัตราส่วนระหว่างหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ พบว่า มีอัตราส่วนของหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ เท่ากับ 0.82 เท่า แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้และมีทุนของสหกรณ์ที่สามารถคุ้มครองหนี้ได้ เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีอัตราส่วนของหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ต่ำสุด 0.35 เท่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตราส่วน 0.82 เท่า สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีอัตราส่วน 0.94 เท่า ส่วน สหกรณ์บริการมีอัตราส่วนของหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ค่อนข้างสูง ซึ่งเจ้าหนี้จะมีความเสี่ยงสูงถึง 2.13 เท่า

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร พบว่า มีอัตราการใช้สินทรัพย์เท่ากับ 0.08 รอบ แสดงว่าการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ไม่ถึงหนึ่งรอบ นั่นเป็น เพราะสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้สุทธิตามที่มีระยะเวลาชำระคืนนานเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป เมื่อแยก รายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามีอัตราการใช้สินทรัพย์สูงสุด 2.45 รอบ รองลงมา สหกรณ์ บริการ 1.23 รอบ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีอัตราการใช้สินทรัพย์ 0.11 รอบ สหกรณ์ออมทรัพย์มีอัตรา การหมุนใช้สินทรัพย์ 0.07 รอบ

ความสามารถในการทำกำไร

ความสามารถในการทำกำไร พบว่า มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 49.54 เมื่อแยกรายประเภทสหกรณ์ ปรากฏว่าสหกรณ์ออมทรัพย์มีความสามารถในการทำกำไร สูงสุดร้อยละ 60.38 รองลงมา สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนร้อยละ 33.61 สหกรณ์ร้านค้าร้อยละ 5.00 และ สหกรณ์บริการร้อยละ 2.06 ตามลำดับ มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 7.06 ร้อยละ 2.10 ร้อยละ 4.00 และร้อยละ 3.67 ตามลำดับ สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อการใช้จ่ายเงินทุน ปรากฏว่าสหกรณ์ร้านค้ามี ผลตอบแทนสูงสุดร้อยละ 16.99 รองลงมาเป็นสหกรณ์บริการมีผลตอบแทนร้อยละ 7.49 สหกรณ์ออม ทรัพย์มีผลตอบแทนร้อยละ 7.19 และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีผลตอบแทนร้อยละ 7.07 ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท ปี 2551 ได้ใช้ข้อมูลของสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ และเครดิตยูเนียน) ที่ผ่านการตรวจสอบบัญชี และการแสดงความเห็นต่อการเงินจากผู้สอบบัญชีสหกรณ์แล้ว โดยรวบรวมข้อมูลและประมวลผลถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ผลการวิเคราะห์แยกออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ภาพรวมผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) ใช้ข้อมูลทั้งสิ้น 6,190 สหกรณ์ ส่วนที่ 2 ภาพรวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง นิคม) ใช้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 3,631 สหกรณ์ และส่วนที่ 3 ภาพรวมสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) ใช้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 2,559 สหกรณ์ ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท (เกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 6,190 สหกรณ์ ภายใต้การรวมตัวของสมาชิกทั้งสิ้น 9.92 ล้านคน โดยมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 969,101.55 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินทุนภายในร้อยละ 83.14 ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 52.56 เงินรับฝากและอื่นๆ ร้อยละ 30.58 และอีกร้อยละ 16.86 เป็นเงินทุนภายนอกเป็นเงินกู้ยืมและอื่นๆ

ธุรกิจสหกรณ์ มี 6 ด้านคือ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ยืม การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผลสมาชิก การแปรรูปผลิตผล และการให้บริการส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1,053,799.11 ล้านบาทต่อปี หรือ 87,816.59 ล้านบาทต่อเดือน พบว่า ธุรกิจให้สินเชื่อ (ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก) มียอดสูงสุดร้อยละ 64.15

ผลการดำเนินงาน พบว่า รายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจาก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจรวบรวมผลิตผล เมื่อพิจารณาภาพรวมทั้งระบบ พบว่า ดำเนินงานประสบผลสำเร็จ มีผลกำไรมากกว่าขาดทุน คือ มีกำไร 4,688 สหกรณ์ ขาดทุน 1,322 สหกรณ์ และไม่ดำเนินงาน 176 สหกรณ์ กำไรมาจากสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุดร้อยละ 88.30 ของยอดกำไรสุทธิทั้งสิ้น ส่วนผลขาดทุนมาจากสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด ร้อยละ 57.06 ของยอดขาดทุนสุทธิทั้งสิ้น เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรมีอัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 97.42

ฐานะการเงิน ปี 2551 มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 969,101.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 13.51 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้สหกรณ์ร้อยละ 79.76 โดยเฉพาะลูกหนี้เงินกู้ยืมของสมาชิกมากที่สุด ร้อยละ 78.62 และเป็นลูกหนี้ที่มีอายุหนี้เกินกว่า 1 ปีขึ้นไป ถึงร้อยละ 77.68 ของลูกหนี้เงินกู้ยืมของสมาชิกทั้งหมด มีหนี้สินทั้งสิ้น 459,752.74 ล้านบาท พบว่า หนี้สินส่วนใหญ่ร้อยละ 65.77 เป็นเงินรับฝากโดยรับฝากเงินจากสมาชิกมากที่สุด ร้อยละ 49.41 ทุนของสหกรณ์ จำนวน 509,348.81 ล้านบาท พบว่า ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิกร้อยละ 82.19 สหกรณ์ออมทรัพย์มีมากที่สุด ร้อยละ 90.21 ของทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน พบว่า มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในอัตรา 0.69 แต่อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่ามีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์ดี มีการก่อหนี้ที่เจ้าหนี้มีความเสี่ยงน้อยต่อการได้รับชำระหนี้ เนื่องจากมีทุนของสหกรณ์ที่คุ้มครองหนี้ได้ คือมีอัตราของหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์เพียง 0.90 เท่า แต่อย่างไรก็ตามพบว่า หนี้สินส่วนใหญ่ของสหกรณ์มักเป็นเครดิตที่ได้มาในระยะสั้น (1 ปี) อาจส่งผลต่อฐานะความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ ส่วนอัตรากาไรสุทธิใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้มีเพียง 0.19 รอบ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีลูกหนี้ที่มีอายุของหนี้มากกว่า 1 ปี จำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 3.80 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 7.20 และมีความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 20.61

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง นิคม) จำนวน 3,631 สหกรณ์ ประกอบด้วยสหกรณ์การเกษตร 3,470 สหกรณ์ สหกรณ์ประมง 79 สหกรณ์ และสหกรณ์นิคม 82 สหกรณ์ ภายใต้การรวมตัวของสมาชิกทั้งสิ้น 6.05 ล้านคน และมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 109,461.51 ล้านบาท พบว่า เป็นเงินทุนภายในร้อยละ 67.54 ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ร้อยละ 34.52 จากเงินรับฝากและอื่นๆ ร้อยละ 33.02 อีกร้อยละ 32.46 เป็นเงินทุนจากแหล่งภายนอกเป็นเงินกู้ยืมและอื่นๆ การใช้เงินทุนส่วนใหญ่นำไปให้สมาชิกกู้ยืมโดยอยู่ในรูปของลูกหนี้เงินกู้ยืมร้อยละ 65.25 ของเงินทุนทั้งหมด

ธุรกิจสหกรณ์ มี 6 ด้าน คือ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ยืม การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิต การแปรรูปผลผลิต และการให้บริการส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าธุรกิจรวม 175,994.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 8.91 พบว่า ดำเนินธุรกิจด้านการให้เงินกู้ยืมมากที่สุด ร้อยละ 23.82 รองลงมาดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 23.67 โดยพบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นการให้สินเชื่อระยะสั้น/ฉุกเฉิน (1 ปี) ร้อยละ 60.15 และสหกรณ์การเกษตรให้เงินกู้ยืมมากที่สุด

ผลการดำเนินงาน พบว่า ทั้งรายได้และค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่มาจาก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจรวบรวมผลผลิต สำหรับสินค้าที่จัดหามาจำหน่ายให้แก่สมาชิกมากที่สุด คือ น้ำมันและปุ๋ย ส่วนผลผลิตที่รวบรวมมากที่สุด คือ ยางพาราและข้าวเปลือก ผลดำเนินงานมีกำไรมากกว่าขาดทุน คือ กำไรสุทธิจำนวน 3,144.09 ล้านบาท และขาดทุนสุทธิจำนวน 611.26 ล้านบาท ส่งผลให้ในภาพรวมยังคงมีกำไรสุทธิประจำปีรวมทั้งสิ้นจำนวน 2,532.82 ล้านบาท สหกรณ์การเกษตรทำกำไรได้สูงสุดและมียอดขาดทุนสูงสุดเช่นกัน

ฐานะการเงิน พบว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้สุทธिर้อยละ 45.15 ด้านหนี้สิน พบว่า หนี้สินส่วนใหญ่ร้อยละ 50.43 เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก โดยสหกรณ์การเกษตรมีเงินรับฝากมากที่สุด ทุนของสหกรณ์ 37,787.97 ล้านบาท พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของทุนของสหกรณ์เป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิกร้อยละ 65.17 โดยสหกรณ์การเกษตรมีทุนเรือนหุ้นของสมาชิกสูงสุดร้อยละ 96.01 ของจำนวนทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน พบว่า มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากมีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในอัตราค่อนข้างสูง 1.17 เท่า แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียน พบว่า สินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ถึงร้อยละ 56.53 และเป็นลูกหนี้ที่อายุหนี้เกินกว่า 1 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 19.40 อาจส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้ค่อนข้างสูง เนื่องจากสหกรณ์มีสัดส่วนของหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ค่อนข้างสูงที่ 1.90 เท่า ส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้มีอัตราการหมุนใช้เพียง 0.98 รอบ ค่อนข้างน้อยส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพียงร้อยละ 2.35 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ 6.94 ส่วนความสามารถในการทำกำไรมีอัตราค่อนข้างต่ำร้อยละ 2.44 ทั้งนี้ เป็นเพราะสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายรวมต่อรายได้รวมอยู่ในอัตราค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 97.61

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้าบริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 2,559 สหกรณ์ ประกอบด้วยสหกรณ์ร้านค้า 190 สหกรณ์ สหกรณ์บริการ 724 สหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ 1,230 สหกรณ์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน 415 สหกรณ์ โดยมีจำนวนสมาชิกรวมทั้งสิ้น 3.86 ล้านคน ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 859,640.04 ล้านบาท พบว่า เป็นเงินทุนภายในร้อยละ 85.82 ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 54.86 จากเงินรับฝากสมาชิก/สหกรณ์อื่นร้อยละ 30.97 อีกร้อยละ 14.18 เป็นเงินทุนภายนอกเป็นเงินกู้ยืมและอื่นๆ การใช้ไปของเงินทุนส่วนใหญ่นำไปให้สมาชิกกู้ยืมโดยอยู่ในรูปของลูกหนี้เงินให้สมาชิกกู้ยืมถึงร้อยละ 76.01 สหกรณ์ออมทรัพย์มีลูกหนี้เงินกู้ยืมมากที่สุด

ธุรกิจสหกรณ์ มี 6 ด้าน คือการรับฝากเงิน การให้เงินกู้ยืม การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล การแปรรูปผลิตผล และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าธุรกิจรวม 877,804.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 10.46 พบว่า ดำเนินธุรกิจด้านการให้เงินกู้ยืมสูงสุด ร้อยละ 72.23 โดยส่วนใหญ่ให้กู้ยืมแบบสามัญ-พิเศษที่มีอายุหนี้ยาวนานกว่า 1 ปีขึ้นไป สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกมากที่สุดร้อยละ 99.98 ของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น

ผลการดำเนินงาน ปี 2551 พบว่า ดำเนินงานมีผลกำไรมากกว่าขาดทุน โดยมีกำไรสุทธิจำนวน 32,443.95 ล้านบาท และขาดทุนสุทธิ 110.48 ล้านบาท ส่งผลให้ในภาพรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้นจำนวน 32,333.47 ล้านบาท กำไรสุทธิประจำปีส่วนใหญ่ร้อยละ 97.11 มาจากสหกรณ์ออมทรัพย์

ฐานะการเงิน มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 859,640.04 ล้านบาท พบว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ร้อยละ 81.19 โดยร้อยละ 76.01 เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมสมาชิกประเภทปานกลาง/สามัญ ที่มีอายุหนี้เกินกว่า 1 ปีขึ้นไป มีหนี้สินรวม 388,079.20 พบว่า หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากร้อยละ 68.60 ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกมากที่สุด สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินรับฝากมากที่สุด ทุนของสหกรณ์ 471,560.84 ล้านบาท พบว่า ร้อยละ 83.55 เป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินทุนเรือนหุ้นของสมาชิกมากที่สุดร้อยละ 83.85 ของทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน พบว่า สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากมีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนในอัตราเพียง 0.60 เมื่อพิจารณาสินทรัพย์และหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ พบว่า สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่มีอายุหนี้มากกว่า 1 ปีขึ้นไป และหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิกประเภทออมทรัพย์ (ระยะฝากไม่เกิน 1 ปี) อาจส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินกับสหกรณ์ได้ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดี เนื่องจากมีทุนของสหกรณ์ที่สามารถคุ้มครองหนี้ได้ คือ มีอัตราหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์เพียง 0.82 เท่า ความสามารถในการหมุนใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้มีเพียง 0.08 รอบ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์

เป็นลูกหนี้ที่มีอายุหนี้เกินกว่า 1 ปีขึ้นไปจำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์เพียงร้อยละ 3.99 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 7.05 ส่วนความสามารถในการทำกำไรพบว่า มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 49.54 เนื่องจากมีอัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้เพียงร้อยละ 51.16

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ทุกประเภท สหกรณ์ภาคการเกษตร และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ปี 2551 สามารถสะท้อนภาพการบริหารงานของระบบสหกรณ์ที่น่าสังเกตในหลายประเด็น เพื่อเพิ่มความระมัดระวังตลอดจนเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา ก่อนที่ปัญหานั้นจะสะสมจนไม่อาจแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ จึงขอเสนอแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ควรกำหนดนโยบายการติดตามเร่งรัดหนี้สินให้เข้มงวดและต่อเนื่อง รวมถึงระมัดระวังในการให้เครดิต โดยให้มีเอกสารประกอบอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตลอดจนการแบ่งกลุ่มและจำแนกอายุของลูกหนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียกเก็บหนี้ และการเร่งรัดติดตามหนี้อย่างสัมฤทธิ์ผล และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งป้องกันความเสี่ยงต่อการเกิดลูกหนี้ NPL เนื่องจากสินทรัพย์ของสหกรณ์ในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมของสมาชิกค่อนข้างมาก

2. สหกรณ์ต้องกระจายการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุก ๆ ด้านอย่างครบวงจร และเหมาะสมสมดุลกัน เพื่อกระจายความเสี่ยงและเกิดประโยชน์ต่อมวลสมาชิกอย่างแท้จริงด้วย เนื่องจากการบริหารงานที่ผ่านมาจะเน้นอยู่ 2 ธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจการให้สินเชื่อ ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะการให้สินเชื่อมากกว่า 1 ปีขึ้นไป และธุรกิจการรับฝากเงิน ซึ่งส่วนใหญ่รับฝากประเภทออมทรัพย์ที่มีระยะฝากสั้น (1 ปี) ค่อนข้างมาก อันเป็นภาระผูกพันทางการเงินแก่สหกรณ์

3. สหกรณ์ต้องมีระบบการควบคุมภายในเพื่อตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายของสหกรณ์ ให้เหมาะสมสมดุลกับรายได้ของสหกรณ์อย่างใกล้ชิดเข้มงวด เป็นเพราะการบริหารการเงินที่ผ่านมา สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงมาก โดยเฉพาะภาคการเกษตรเมื่ออัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงถึง ร้อยละ 97.61

4. ควรเร่งระดมเงินทุนภายในเพิ่มขึ้นและลดการก่อหนี้ในระยะสั้นจากภายนอก เพื่อลดความเสี่ยงต่อฐานะความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตรนั้น ใช้เงินทุนจากแหล่งภายนอกร้อยละ 32.46 ของเงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาเงินทุนที่ได้มาให้เหมาะสมกับแหล่งที่จะใช้เงินทุน เช่น เงินทุนได้มาในระยะสั้น ควรใช้เพื่อการลงทุนในระยะสั้น และถ้าเงินทุนนั้นได้มาในระยะยาว ควรใช้ลงทุนในระยะยาวให้สอดคล้องสมดุลกัน เพื่อป้องกันความเสี่ยงกับสหกรณ์ เนื่องจากหนี้สินของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้ในระยะสั้น (1 ปี) แล้วนำไปให้กู้ยืมในระยะมากกว่า 1 ปีขึ้นไป

5. ทั้งฝ่ายจัดการ ฝ่ายบริหารงานของสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ต้องรู้จักนำข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์มาใช้ประกอบการวางแผน ตัดสินใจ เพื่อการบริหารงานสหกรณ์
6. นอกเหนือจากการเข้มงวดในเรื่องการบริหารจัดการที่เหมาะสม รวมถึงการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอแล้ว สหกรณ์ต้องสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมกันทำธุรกิจ เพื่อองค์กรที่เข้มแข็งให้เป็นพลังอำนาจต่อรองของมวลสมาชิก โดยให้ความรู้ความเข้าใจหน้าที่ บทบาท นโยบาย การมีวินัยทางการเงิน ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์แก่สมาชิกทุกคน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ภาคผนวก

ตารางสถิติและข้อมูลทางการเงินสหกรณ์ทุกประเภท รอบปี 2551 และ 2550

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	3,791	80	91	222	877	1,253	441	6,755	6,747
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	503	19	4	92	86	56	20	780	761
รวม	4,294	99	95	314	963	1,309	461	7,535	7,508
จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(69.00)	(8.00)	-	(11)	80	18	14	27	161
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(1.58)	(7.48)	-	(3.38)	9.06	1.39	3.13	0.36	2.19

ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
ตรวจสอบบัญชีได้	3,470	79	82	190	724	1,230	415	6,190	6,115
ดำเนินธุรกิจ	3,071	65	82	185	525	1,185	378	5,491	5,460
หยุดดำเนินธุรกิจ	97	11	-	5	189	-	2	304	110
ไม่ดำเนินธุรกิจ	302	3	-	-	9	45	35	394	407
อื่นๆ	-	-	-	-	1	-	-	1	138
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	321	1	9	30	113	23	26	523	632
รวม	3,791	80	91	220	837	1,253	441	6,713	6,747

ตารางที่ 3 จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
เล็ก	40	-	-	1	10	-	-	51	103
ทำระบัญชี	438	18	4	91	75	46	13	685	625
อยู่ระหว่างดำเนินคดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พิทักษ์ทรัพย์/ล้มละลาย	9	1	-	-	-	-	-	10	17
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี	16	-	-	2	41	10	7	76	16
รวม	503	19	4	94	126	56	20	822	761

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
เข้าใหม่ระหว่างปี	198,926	930	3,703	22,424	39,799	194,835	83,254	543,871	552,563
ลาออกระหว่างปี	87,560	487	2,775	15,768	10,770	131,521	17,262	266,143	254,219
คงเหลือสิ้นปี	5,875,585	13,325	165,332	715,753	311,366	2,391,036	442,663	9,915,060	9,469,251
- ชาย	3,821,012	8,880	91,067	369,301	169,318	1,393,730	210,410	6,063,718	5,749,255
- หญิง	2,054,573	4,445	74,265	346,452	142,048	997,306	232,253	3,851,342	3,719,996
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	221,390	724	3,518	10,404	39,246	96,167	25,189	445,809	539,932
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	3.92	5.75	2.08	1.48	14.42	4.19	12.16	4.71	6.05

ตารางที่ 5 การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
เพิ่มระหว่างปี	2,769.31	6.83	77.09	32.26	204.84	50,642.74	1,567.71	55,300.78	51,060.67
ถอนระหว่างปี	882.02	8.19	19.21	17.58	232.75	13,584.25	317.53	15,061.53	12,361.75
คงเหลือสิ้นปี	23,643.68	180.11	802.67	306.17	1,195.79	385,260.27	7,244.69	418,633.38	376,783.88
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	1,603.00	(1.24)	55.05	10.45	276.38	38,409.35	1,496.50	50,625.32	50,625.32
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	7.27	(0.68)	7.36	3.53	30.06	11.07	26.03	13.44	15.52

ตารางที่ 6 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
การรับฝากเงิน	36,580.17	21.11	1,399.02	29.69	851.17	222,537.82	8,437.93	269,856.91	241,802.31
การให้เงินกู้ยืม	40,369.96	160.62	1,390.77	42.36	1,279.09	624,001.47	8,731.29	675,975.56	614,939.05
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	39,814.56	377.52	1,463.13	5,177.69	1,497.01	11.95	370.63	48,712.49	42,967.00
การรวบรวมผลิตผล	36,944.09	225.78	1,584.35	3.82	3,981.38	-	10.62	42,750.04	40,840.62
การแปรรูปผลิตผล	14,958.92	20.10	304.29	22.46	194.76	-	-	15,500.53	14,906.22
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	294.78	70.14	15.51	8.73	586.97	10.15	17.30	1,003.58	840.55
รวม	168,962.48	875.27	6,157.07	5,284.75	8,390.38	846,561.39	17,567.77	1,053,799.11	956,295.75
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	13,558.82	(160.13)	996.67	218.73	321.41	79,526.05	2,872.16	97,503.36	100,419.69
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	8.72	(15.47)	19.31	4.32	3.98	10.37	19.54	10.20	11.73

ตารางที่ 7 รายละเอียดการรับฝากเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
รับฝากเงินจากสมาชิก									
ยกมาต้นปี	23,434.54	53.61	757.05	9.95	824.43	198,813.08	4,983.88	228,876.54	219,858.64
ฝากเพิ่มระหว่างปี	26,822.99	14.80	1,150.80	9.06	712.52	216,472.96	6,480.65	251,663.78	226,274.04
ถอนระหว่างปี	24,056.91	16.06	1,043.65	7.24	354.06	162,068.43	5,680.95	193,227.30	217,929.71
คงเหลือสิ้นปี	26,200.62	52.35	864.20	11.77	1,182.89	253,217.61	5,783.58	287,313.02	664,062.39
จำนวนรับฝากเงินจากสมาชิกเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	2,524.68	1.22	148.29	1.02	393.45	54,966.94	1,076.89	4,751.77	15,009.67
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	10.66	(2.28)	20.71	9.49	49.84	27.73	22.88	2.08	7.04
รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น									
ยกมาต้นปี	2,267.58	35.42	84.38	2.66	39.21	1,633.89	274.43	4,337.57	6,435.30
ฝากเพิ่มระหว่างปี	3,043.42	5.89	102.26	0.07	125.73	4,063.71	1,320.89	8,661.97	5,436.44
ถอนระหว่างปี	2,731.56	3.53	83.02	1.00	128.91	2,009.08	841.11	5,798.21	6,192.51
คงเหลือสิ้นปี	2,579.44	37.78	103.62	1.73	36.03	3,688.52	754.21	7,201.33	5,679.23
จำนวนรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	221.07	2.15	27.11	(0.93)	(3.10)	830.71	444.89	1,522.10	3,067.01
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	9.37	6.03	35.43	(34.96)	(7.92)	29.07	143.83	26.80	117.41

ตารางที่ 7 (ต่อ) รายละเอียดการรับฝากเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
รับฝากเงินจากอื่นๆ (มิใช่สมาชิก/สหกรณ์อื่น)									
ยกมาต้นปี	5,441.93	0.61	105.38	4.46	12.19	797.75	483.22	6,845.54	9,803.77
ฝากเพิ่มระหว่างปี	6,713.76	0.42	145.96	20.56	12.92	2,001.15	636.39	9,531.16	10,091.83
ถอนระหว่างปี	5,968.01	0.56	133.31	18.92	12.53	1,870.98	522.96	8,527.27	13,023.68
คงเหลือสิ้นปี	6,187.68	0.47	118.03	6.10	12.58	927.92	596.65	7,849.43	6,871.92
จำนวนรับฝากเงินจากอื่นๆเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	724.44	(0.18)	(36.71)	1.99	2.51	1,929.89	158.04	977.51	(4,345.99)
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	13.26	(27.69)	(23.72)	48.42	24.93	67.53	36.03	14.22	(38.74)
รวมรับฝากเงินทั้งสิ้น									
ยกมาต้นปี	31,144.05	89.64	946.81	17.07	875.83	201,244.72	5,741.53	240,059.65	236,097.71
ฝากเพิ่มระหว่างปี	36,580.17	21.11	1,399.02	29.69	851.17	222,537.82	8,437.93	269,856.91	241,802.31
ถอนระหว่างปี	32,756.48	20.15	1,259.98	27.16	495.50	165,948.49	7,045.02	207,552.78	237,145.90
คงเหลือสิ้นปี	34,967.74	90.60	1,085.85	19.60	1,231.50	257,834.05	7,134.44	302,363.78	240,754.12
จำนวนรับฝากเงินทั้งสิ้นเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	3,470.19	0.75	138.69	2.08	392.86	55,925.07	1,679.82	61,609.66	13,730.69
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	11.02	0.83	14.64	11.87	46.84	27.70	30.80	25.59	6.05

ตารางที่ 8 การให้เงินกู้แก่สมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
ให้กู้ระหว่างปี									
- ระยะสั้น/ฉุกเฉิน	24,113.51	22.98	949.20	36.44	377.79	57,465.68	2,096.93	85,062.53	77,887.97
- ระยะปานกลาง/สามัญ	14,471.43	21.96	384.10	-	255.08	487,083.74	3,837.70	506,054.01	458,669.73
- อื่นๆ/พิเศษ	1,568.36	115.68	57.47	1.42	645.29	44,870.31	2,795.01	50,053.54	48,218.92
รวม	40,153.30	160.62	1,390.77	37.86	1,278.16	589,419.73	8,729.64	641,170.08	584,776.62
ชำระระหว่างปี									
- ระยะสั้น/ฉุกเฉิน	21,699.21	94.64	865.45	35.42	320.12	55,797.97	1,667.46	80,480.27	73,593.34
- ระยะปานกลาง/สามัญ	12,145.70	17.01	322.56	-	203.50	443,759.33	3,044.41	459,492.51	413,177.47
- อื่นๆ/พิเศษ	1,370.04	28.44	48.71	1.10	478.92	34,507.50	2,095.40	38,530.11	41,244.15
รวม	35,214.95	140.09	1,236.72	36.52	1,002.54	534,064.80	6,807.27	578,502.89	528,014.96
คงเหลือสิ้นปี									
- ระยะสั้น/ฉุกเฉิน	28,269.92	49.99	1,210.09	31.96	405.38	13,558.89	1,769.91	45,296.14	40,872.00
- ระยะปานกลาง/สามัญ	30,894.10	37.43	940.65	-	354.67	526,076.05	6,246.37	564,549.27	511,140.11
- อื่นๆ/พิเศษ	4,778.08	163.18	245.80	1.11	1,213.86	99,478.68	4,287.53	110,168.24	103,276.12
รวม	63,942.10	250.60	2,396.54	33.07	1,973.91	639,113.62	12,303.81	720,013.65	655,288.23
จำนวนเงินกู้ก่อนเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	4,266.67	123.77	146.71	(15.17)	280.84	57,669.50	2,355.25	64,725.42	71,499.05
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	7.15	97.59	6.52	(31.45)	16.59	9.92	23.67	9.88	12.25

ตารางที่ 9 การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ยกมาต้นปี	194.86	-	3.00	16.31	0.20	43,886.28	30.13	44,130.78	44,952.51
กู้เพิ่มระหว่างปี	216.66	-	-	4.50	0.93	34,581.74	1.65	34,805.48	30,162.43
ชำระคืนระหว่างปี	202.81	-	0.83	8.00	0.42	33,941.93	15.04	34,169.03	30,847.40
คงเหลือสิ้นปี	208.71	-	2.17	12.81	0.71	44,526.09	16.74	44,767.23	44,267.54
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	(81.88)	-	(4.42)	(1.65)	(1.35)	603.80	14.81	499.69	2,055.73
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	(28.18)	-	(67.07)	(11.41)	(65.53)	1.37	46.94	1.13	4.87

ตารางที่ 10 การใช้ประโยชน์เงินกู้ยืมของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	รวม
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบ	15,229.23	17.03	713.29	0.03	37.19	-	895.59	16,892.36	15,743.79
ค่าใช้จ่ายการเตรียมเพื่อขาย/แปรรูป	959.39	0.04	16.14	-	4.43	-	86.09	1,066.09	849.78
ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรภาษีอากร	364.77	-	11.76	-	-	-	3.83	380.36	252.03
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	1,263.25	1.13	21.28	32.56	115.11	37,404.24	1,599.94	40,437.51	1,960.99
ค่าบุกเบิกซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดินและแหล่งน้ำ	4,646.36	0.24	180.35	-	12.59	-	166.85	5,006.39	4,642.57
ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างเครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล	3,333.34	3.78	90.66	-	0.12	-	45.81	3,473.71	2,945.97
ซื้อ สร้าง ปรับปรุง สิ่งปลูกสร้าง	3,277.35	5.81	72.83	0.18	581.71	101,455.08	672.81	106,065.77	99,112.11
ลงทุนเลี้ยงสัตว์	4,150.67	13.99	49.63	-	1.28	-	90.82	4,306.39	4,526.41
ชำระหนี้สินเดิม	2,191.79	0.35	77.20	0.03	43.72	183,305.80	1,034.36	186,653.25	164,510.15
ลงทุนซื้อหุ้นสหกรณ์	1,564.24	1.44	53.40	-	4.46	-	48.07	1,671.61	1,597.28
อื่น ๆ	3,172.91	116.81	104.23	5.06	477.55	301,836.35	4,087.12	309,800.03	288,635.54
รวม	40,153.30	160.62	1,390.77	37.86	1,278.16	624,001.47	8,731.29	675,753.47	584,776.62

ตารางที่ 11 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
สินค้าประเภทการเกษตร									
ปุ๋ย	12,585.26	-	343.86	11.39	14.80	-	37.41	12,992.72	10,353.55
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	1,167.07	6.09	9.31	-	0.02	-	0.08	1,182.57	1,435.05
เคมีการเกษตร	837.68	1.14	59.22	-	0.50	-	0.81	899.35	702.21
อาหารสัตว์	2,907.80	175.43	19.54	0.45	7.76	-	2.81	3,113.79	3,047.43
ข้าวสาร	710.14	6.50	22.84	24.14	45.77	-	0.42	809.81	797.64
ปลายข้าว	17.11	0.06	-	-	-	-	0.06	17.23	30.67
รำ	32.86	0.68	-	-	-	-	-	33.54	9.99
พันธุ์พืช	1,080.58	0.04	17.07	0.02	2.98	-	1.14	1,101.83	1,034.60
ยาปราบศัตรูพืช	479.72	0.48	16.71	0.02	2.19	-	0.31	499.43	466.33
พันธุ์สัตว์	55.21	18.60	0.02	-	-	-	-	73.83	98.02
รวม	19,873.43	209.02	488.57	36.02	74.02	-	43.04	20,724.10	17,975.49
สินค้าประเภทน้ำมัน									
น้ำมันเชื้อเพลิง	17,956.23	125.13	938.61	685.29	705.97	-	314.52	20,725.75	18,226.79
น้ำมันหล่อลื่น	145.05	3.88	2.06	3.48	3.52	-	0.45	158.44	120.72
รวม	18,101.28	129.01	940.67	688.77	709.49	-	314.97	20,884.19	18,347.51
สินค้าทั่วไป									
สุราแช่พื้นเมือง	0.25	-	0.16	-	1.08	-	-	1.49	2.35
สุราแช่ผลไม้ (ไวน์)	-	-	-	-	-	-	-	-	15.50
สินค้าอุปโภค บริโภค	518.51	-	17.79	1,527.78	157.35	-	0.53	2,221.96	2,366.95
สินค้า OTOP	3.41	-	-	11.60	0.03	-	-	15.04	4.89
สินค้าผลิตเอง	-	-	-	-	-	-	-	-	11.81
อื่นๆ	1,176.99	39.49	14.34	2,462.27	238.83	11.95	10.25	3,954.12	3,466.74
รวม	1,699.16	39.49	32.29	4,001.65	397.29	11.95	10.78	6,192.61	5,868.24

ตารางที่ 11 (ต่อ) การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ									
ยานพาหนะ	48.29	-	-	11.72	14.08	-	-	74.09	121.60
เครื่องใช้ไฟฟ้า	3.10	-	-	45.62	1.03	-	-	49.75	33.41
คอมพิวเตอร์	0.99	-	-	4.84	-	-	-	5.83	7.33
ที่ดิน/บ้าน	0.18	-	-	-	169.51	-	1.81	171.50	80.13
อื่น ๆ	10.19	-	-	327.45	127.47	-	-	465.11	344.06
รวม	62.75	-	-	389.63	312.09	-	1.81	766.28	586.53
สินค้าฝากขาย									
ยานพาหนะ	8.52	-	0.26	-	-	-	-	8.78	14.79
เครื่องใช้ไฟฟ้า	0.28	-	0.42	0.04	-	-	-	0.74	0.56
คอมพิวเตอร์	0.44	-	-	0.03	-	-	-	0.47	0.78
ที่ดิน/บ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	49.84	-	0.92	50.27	3.36	-	0.03	104.42	124.20
รวม	59.08	-	1.60	50.34	3.36	-	0.03	114.41	140.33
สินค้าผ่านบัญชี									
พืชผลการเกษตร	0.35	-	-	-	-	-	-	0.35	-
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	0.36	-	-	7.33	-	-	-	7.69	6.67
ยานพาหนะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-
คอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-	-	-	-	0.12
ที่ดิน/บ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	0.03
อื่น ๆ	18.15	-	-	3.95	0.76	-	-	22.86	42.08
รวม	18.86	-	-	11.28	0.76	-	-	30.90	48.90
รวมทั้งสิ้น	39,814.56	377.52	1,463.13	5,177.69	1,497.01	11.95	370.63	48,712.49	42,967.00

ตารางที่ 12 (ต่อ) การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
เกลือ	2.33	-	-	-	-	-	-	2.33	2.78
มะพร้าว	7.69	-	-	-	-	-	-	7.69	2.16
ผลไม้	139.11	-	-	-	-	-	-	139.11	45.08
ใบยาสูบ	177.39	-	-	-	-	-	-	177.39	114.61
นํ้านมดิบ	4,946.37	-	-	-	-	-	-	4,946.37	4,970.18
โค - กระบือ	322.21	-	0.81	-	-	-	-	323.02	82.74
สุกร	142.14	-	-	-	-	-	-	142.14	155.24
สัตว์น้ำ	18.20	116.81	-	-	-	-	-	135.01	207.19
พริกไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สุราแช่พื้นเมือง	0.03	-	-	-	-	-	-	0.03	0.09
กุ้ง	3.98	108.93	-	-	-	-	-	112.91	177.75
ผลิตภัณฑ์ข้าว/ข้าวสาลีและอาหารแปรรูปอื่นๆ	5.79	-	-	-	-	-	-	5.79	13.99
ผักสด	3.45	-	-	-	-	-	-	3.45	13.34
ไม้ยางพารา (เฟอร์นิเจอร์)	-	-	-	-	-	-	-	-	4.73
สินค้าเกษตรอินทรีย์	-	-	-	-	-	-	-	-	5.29
ลำไย	46.66	-	-	-	0.41	-	-	47.07	84.18
ทุเรียน	0.05	-	-	-	-	-	-	0.05	7.01
ลิ้นจี่	0.75	-	-	-	-	-	-	0.75	12.54
เงาะ	22.94	-	-	-	-	-	-	22.94	35.20
มังคุด	98.83	-	-	-	-	-	0.64	99.47	86.27
ผลิตผลอื่นๆ	441.31	0.04	23.62	0.23	121.83	-	0.31	587.34	487.18
รวม	36,944.09	225.78	1,584.35	3.82	3,981.38	-	10.62	42,750.04	40,840.62

ตารางที่ 13
 การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
ผลิตผลปกติ									
ข้าวสาร	806.33	-	29.32	17.95	32.88	-	-	886.48	862.49
ปลายข้าว	71.04	-	2.60	3.40	3.24	-	-	80.28	65.34
รำ	46.37	-	1.93	1.11	-	-	-	49.41	45.44
แกลบ	9.80	-	0.61	-	0.54	-	-	10.95	9.64
อื่นๆ	697.27	-	24.19	-	2.66	-	-	724.12	589.61
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ									
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ	8,980.16	4.66	241.72	-	26.09	-	-	9,252.63	9,215.12
อื่นๆ	773.50	14.94	3.76	-	10.46	-	-	802.66	831.16
น้ำมันดิบ									
นมสดพลาสเจอร์ไรส์	1,372.46	-	-	-	-	-	-	1,372.46	1,226.39
นมสดกล่อง UHT	1,831.33	-	-	-	-	-	-	1,831.33	1,727.68
อื่นๆ	297.64	-	-	-	-	-	-	297.64	273.40
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย									
โคขุน	2.01	-	0.16	-	-	-	-	2.17	7.52
สุกรขุน	20.69	-	-	-	-	-	-	20.69	16.72
อื่นๆ	7.05	0.50	-	-	118.89	-	-	126.44	13.01
สัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล									
ขายผลิตผลสัตว์เลี้ยง	40.79	-	-	-	-	-	-	-	16.47
กำไรจากการขายผลิตผลพลอยได้	0.06	-	-	-	-	-	-	-	-
ขายชิ้นส่วนสัตว์	0.01	-	-	-	-	-	-	-	-
อื่นๆ	2.41	-	-	-	-	-	-	-	6.23
รวม	14,958.92	20.10	304.29	22.46	194.76	-	-	15,500.53	14,906.22

ตารางที่ 14 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
สูบน้ำ	69.78	0.15	2.82	-	1.28	-	-	74.03	76.60
ไถไถ/นา	6.09	-	2.15	-	0.02	-	-	8.26	4.74
ปรับพื้นที่	4.72	-	-	-	0.87	-	-	5.59	0.76
แปลงสาธิต	3.50	-	-	-	-	-	-	3.50	2.03
ผสมเทียม, รักษาสัตว์	17.63	-	0.01	-	-	-	-	17.64	20.44
อาชญาบัตร	0.85	-	-	-	-	-	-	0.85	13.00
ชุดสระ, ชุดบ่อ	0.31	0.02	-	-	-	-	-	0.33	0.47
รถบรรทุก	19.46	0.04	0.86	-	-	-	-	20.36	25.43
ตลาดกลาง	35.32	-	0.79	-	1.38	-	-	37.49	34.91
อื่น ๆ	137.12	69.93	8.88	8.73	583.42	10.15	17.30	835.53	662.18
รวม	294.78	70.14	15.51	8.73	586.97	10.15	17.30	1,003.58	840.55

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
รายได้									
ธุรกิจสินเชื่อ	5,726.26	10.86	227.67	4.30	163.02	48,319.75	1195.76	55,647.62	48,743.96
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	39,814.56	377.52	1,463.13	5,177.69	1,497.01	3,680.71	370.63	52,381.25	42,967.01
ธุรกิจรวบรวมผลิิตผล	38,864.29	269.86	1,522.80	3.78	4001.64	-	24.01	44,686.38	40,836.26
ธุรกิจการแปรรูป	14,958.92	20.10	304.29	22.46	194.77	-	-	15,500.54	15,062.00
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	294.78	70.14	15.51	8.73	586.96	-	17.30	993.42	840.56
รวม	99,658.81	748.48	3,533.40	5,216.96	6,443.40	52,000.46	1,607.70	169,209.21	148,449.79
ต้นทุน									
ธุรกิจสินเชื่อ	1,524.32	9.85	61.01	0.47	48.59	-	121.17	1,765.41	8,120.65
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	38,055.60	355.40	1,416.46	4,815.16	1,385.24	-	359.33	46,387.19	41,165.22
ธุรกิจรวบรวมผลิิตผล	37,690.66	266.49	1,478.37	3.59	3,988.81	-	22.90	43,450.82	39,818.17
ธุรกิจการแปรรูป	13,826.23	13.55	273.08	20.92	128.85	-	-	14,262.63	13,865.15
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	139.85	8.85	8.85	4.78	352.93	-	6.13	521.39	396.79
รวม	91,236.66	654.14	3,237.77	4,844.92	5,904.42	-	509.53	106,387.44	103,365.98
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	8,422.15	94.34	295.63	372.04	538.98	52,000.46	1,098.17	62,821.77	45,083.81
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	1.19	0.09	-	2.17	0.83	15,561.71	14.68	15,580.67	7,480.87
หัก กำไรจากการขายสินค้าผ่านชำระ/เช่าซื้อปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน	0.68	-	-	35.28	26.17	-	-	62.13	41.72
บวก กำไรจากการขายสินค้าผ่านชำระ/เช่าซื้อปีก่อนที่รับเงินในปีปัจจุบัน	2.52	-	0.63	36.26	2.00	-	0.06	41.47	37.29
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	8,422.80	94.25	296.26	370.85	513.98	36,438.75	1,083.55	47,220.44	37,598.51

ตารางที่ 15 (ต่อ) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,121.90	11.23	53.10	11.93	65.80	-	97.22	1,361.18	1,297.27
<u>หัก</u> รายจ่ายเฉพาะธุรกิจ	3,925.11	178.47	150.77	23.78	205.58	-	92.15	4,575.86	4,279.83
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	5,619.59	(72.99)	198.59	359.00	374.20	36,438.75	1,088.62	44,005.76	34,615.95
<u>บวก</u> กำไรจากการดำเนินโครงการ	3.85	-	-	-	0.03	1.23	3.76	8.87	0.90
<u>หัก</u> ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ	-	-	-	-	-	186.86	-	186.86	5.65
<u>บวก</u> รายได้อื่น	553.30	9.64	21.23	105.72	74.09	152.23	163.71	1,079.92	5,186.58
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	3,572.74	72.59	179.18	314.58	338.77	5,081.52	715.62	10,275.00	9,635.58
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน	2,604.00	(135.94)	40.64	150.14	109.55	31,323.83	540.47	34,632.69	30,162.20
รายได้รายการพิเศษ	27.23	4.99	7.63	111.33	27.14	75.83	-	254.15	81.94
รายจ่ายรายการพิเศษ	14.10	0.00	1.63	0.53	4.22	-	0.07	20.55	58.60
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	2,617.13	(130.95)	46.64	260.94	132.47	31,399.66	540.40	34,866.29	30,185.54
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	2,434	38	59	159	450	1,193	355	4,688	4,487
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	3,028.92	29.76	85.41	273.12	183.03	31,425.59	562.21	35,588.04	30,860.52
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	979	34	23	30	178	23	55	1,322	1,421
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	(411.79)	(160.70)	(38.77)	(12.18)	(50.56)	(25.93)	(21.81)	(721.74)	(674.98)
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	57	3	0	1	96	14	5	176	207

ตารางที่ 16 รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	95.58	1.17	3.13	12.74	6.46	-	12.43	131.51	320.64
ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น	113.44	0.02	3.71	5.26	2.54	-	32.31	157.28	809.46
รายได้ค่าเช่า	37.15	0.97	2.92	49.89	9.96	17.52	3.72	122.13	150.25
รายได้จากการเป็นตัวแทน	2.92	0.04	0.01	0.75	0.05	-	0.06	3.83	2.09
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	9.90	0.08	0.27	0.44	4.92	14.41	3.75	33.77	33.92
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	0.23	-	0.01	0.28	0.17	0.37	0.03	1.09	0.46
ค่าธรรมเนียมโอนกรรมสิทธิ์	1.01	0.13	0.01	-	0.59	-	0.47	2.21	0.44
ผลตอบแทนจากการลงทุน	14.36	0.01	1.04	3.91	11.84	-	42.67	73.83	3,373.38
รายได้เงินอุดหนุน	20.64	0.03	0.47	0.11	5.58	-	0.02	26.85	22.18
หนี้สูญรับคืน	3.15	-	-	0.06	0.04	1.57	0.07	4.89	21.84
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	27.55	1.25	0.70	0.68	0.82	4.21	0.65	35.86	34.38
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	0.94	-	-	-	0.29	11.47	-	12.70	14.07
ค่าบริการจัดเส้นทางเดินรถ	-	-	-	-	2.51	-	-	2.51	0.07
ค่าธรรมเนียมจากการเปลี่ยนสัญญา	-	0.01	0.07	-	8.66	4.89	0.15	13.78	4.38
ค่าบำรุงสหกรณ์	0.41	-	0.03	2.67	0.75	-	0.39	4.25	1.46
ค่ากระแสไฟฟ้า	0.42	0.32	0.19	1.34	1.51	-	0.04	3.82	2.47
ค่าน้ำบาดาล	0.01	0.07	-	-	0.01	-	-	0.09	0.10
ค่าบริการขายไม้	9.24	-	-	-	-	-	-	9.24	0.03
รายได้เบ็ดเตล็ด	216.35	5.54	8.67	27.59	17.39	97.79	66.95	440.28	394.96
รวม	553.30	9.64	21.23	105.72	74.09	152.23	163.71	1,079.92	5,186.58

ตารางที่ 17 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
เงินเดือนและค่าจ้าง	839.94	11.23	41.04	126.01	77.96	1,264.83	125.05	2,486.06	2,339.59
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	138.12	1.15	6.18	3.50	13.40	56.20	12.15	230.70	234.05
ค่าเช่า	9.13	1.74	1.17	4.95	6.42	9.13	11.99	44.53	34.19
ค่ารับรอง	29.00	0.40	1.13	1.53	4.27	37.17	2.82	76.32	72.75
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	64.03	0.55	2.99	4.93	5.03	81.88	8.79	168.20	166.01
ค่าของใช้สำนักงาน	16.00	0.57	0.96	3.08	11.53	23.84	5.04	61.02	46.87
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	50.48	1.25	2.95	5.16	4.93	40.20	5.20	110.17	103.90
ค่าสาธารณูปโภค	110.72	1.06	6.09	27.17	21.56	69.55	16.83	252.98	257.36
ค่าอบรมสัมมนา	12.75	0.02	0.52	0.51	1.52	61.89	1.31	78.52	170.83
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	218.50	0.70	9.66	7.34	4.74	209.51	10.90	461.35	418.83
ค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	820.42	1.05	29.72	0.62	7.90	-	140.95	1,000.66	941.64
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	267.66	2.54	13.29	24.58	25.76	176.76	37.69	548.28	532.96
ค่าเบี้ยประชุม	57.66	1.20	3.08	4.34	8.17	121.89	9.61	205.95	204.95
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	66.18	0.85	3.30	8.24	7.52	350.69	12.18	448.96	411.32
ค่าล่วงเวลา	11.97	0.06	0.19	8.86	1.75	33.04	1.69	57.56	55.13
ค่าตอบแทน	58.96	2.02	1.15	8.36	20.23	208.11	12.46	311.29	296.73
ค่าสวัสดิการ	29.42	0.09	0.90	1.80	4.47	61.85	56.28	154.81	136.93
เงินสมทบกองทุนทดแทน	72.71	0.70	3.36	7.31	4.74	51.39	13.00	153.21	134.29
ค่าเบี้ยประกันภัย	23.82	0.18	1.41	1.56	2.06	6.28	2.58	37.89	39.36
หนี้สงสัยจะสูญ	168.93	36.81	21.33	8.93	16.96	-	39.45	292.41	399.41
ค่าธรรมเนียม-ภาษี	25.69	0.99	0.50	5.14	3.13	49.59	4.49	89.53	85.05
ค่าธรรมเนียมและตรวจสอบบัญชี	3.43	0.01	0.03	1.28	0.66	39.04	1.49	45.94	69.34

ตารางที่ 17 (ต่อ) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี/ใบอนุญาตตัดจ่าย	25.52	2.68	2.75	9.36	2.98	60.97	4.16	108.42	105.47
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	2.03	-	-	-	-	1.22	0.03	3.28	4.75
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	2.94	0.01	0.35	0.05	0.04	0.23	0.18	3.80	2.67
ค่าบำรุง ซ.ส.ค.	0.08	-	-	-	-	-	7.08	7.16	4.41
ค่าใช้จ่ายในการหีบห่อโฆษณา	1.93	0.08	-	5.56	4.99	-	16.10	28.66	32.47
ค่าปรับปรุงเส้นทางเดินรถ	0.08	-	-	-	0.20	-		0.28	0.06
ค่าใบอนุญาตประกอบการขนส่ง	0.11	-	0.01	0.02	0.13	-		0.27	0.22
ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	18.61	0.34	2.87	0.82	0.88	-	1.81	25.33	19.02
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	425.92	4.32	22.24	33.57	74.84	2,066.26	154.31	2,781.46	2,315.02
รวม	3,572.74	72.60	179.17	314.58	338.77	5,081.52	715.62	10,275.00	9,635.58

ตารางที่ 18 ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
สินทรัพย์หมุนเวียน									
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	13,218.40	70.72	519.40	584.95	626.54	29,878.83	1,133.96	46,032.80	37,561.86
เงินฝากสหกรณ์อื่น	2,969.10	0.99	79.88	169.42	93.90	18,811.39	818.17	22,942.85	10,016.83
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	121.00	0.26	0.66	-	2.03	4.32	0.27	128.54	271.45
เงินลงทุนระยะสั้น	217.09	0.02	-	55.60	63.41	22,688.73	534.61	23,559.46	12,308.00
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น :									
- เงินให้กู้	43,718.25	77.58	1,897.91	25.02	750.31	122,840.06	5,119.76	174,428.89	156,931.69
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	1,720.91	22.98	194.50	0.20	47.07	471.26	241.12	2,698.04	2,444.66
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน	3.81	-	0.05	-	0.13	0.00	0.07	4.06	3.09
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	41,993.53	54.60	1,703.36	24.82	703.11	122,368.80	4,878.57	171,726.79	154,213.94
ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ									
- การค้า	4,530.80	66.25	126.49	163.18	98.14	-	5.32	4,990.18	4,519.59
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	562.00	15.30	60.62	16.92	25.16	-	0.71	680.71	634.78
หัก ค่าเผื่อนหนี้ลูกหนี้คลาดเคลื่อน	2.87	-	0.01	0.19	0.01	-	-	3.08	3.03
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	3,965.93	50.95	65.86	146.07	72.97	-	4.61	4,306.39	3,881.78
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	93.49	-	0.28	239.80	163.32	-	0.63	497.52	401.75
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	12.15	1.05	0.09	7.30	11.80	-	0.01	32.40	17.93
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	0.05	-	-	1.90	0.09	-	-	2.04	0.22
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	81.29	(1.05)	0.19	230.60	151.43	-	0.62	463.08	383.60
- ค่าบริการ	20.41	-	4.88	1.14	26.80	-	-	53.23	52.12
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	13.76	-	1.62	0.01	16.94	-	-	32.33	12.74
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	0.07
ลูกหนี้ค่าบริการ-สุทธิ	6.65	-	3.26	1.13	9.86	-	-	20.90	39.31

ตารางที่ 18 (ต่อ) ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
- อื่นๆ	2,972.75	61.55	177.60	69.10	128.76	4,429.62	242.66	8,082.04	7,000.51
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	1,570.26	55.49	85.43	42.34	58.85	1,449.67	127.05	3,389.09	2,876.48
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	1.47	-	0.79	0.43	0.16	-	-	2.85	1.95
ลูกหนี้อื่นๆ - สุทธิ	1,401.02	6.06	91.38	26.33	69.75	2,979.95	115.61	4,690.10	4,122.08
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	7,617.45	127.80	309.25	473.22	417.02	4,429.62	248.61	13,622.97	11,973.97
รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	2,158.17	71.84	147.76	66.57	112.75	1,449.67	127.77	4,134.53	3,541.93
รวมค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	4.39	-	0.80	2.52	0.26	-	-	7.97	5.27
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่านชำระรอการตัดบัญชี	2.49	-	0.07	4.88	3.57	-	-	11.01	15.64
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	5,452.40	55.96	160.62	399.25	300.44	2,979.95	120.84	9,469.46	8,411.13
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	4,322.65	19.15	343.49	0.26	46.16	344.00	292.75	5,368.46	5,157.71
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	1,438.53	13.47	186.33	0.03	23.94	57.17	109.36	1,828.83	1,681.38
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	2,884.12	5.68	157.16	0.23	22.22	286.83	183.39	3,539.63	3,476.33
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	689.02	13.94	54.54	0.80	17.25	-	17.67	793.22	723.17
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	520.47	13.98	46.50	1.72	10.77	-	15.33	608.77	567.69
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	168.55	(0.04)	8.04	(0.92)	6.48	-	2.34	184.45	155.48
สินค้าคงเหลือ	4,593.98	8.80	194.18	255.71	316.25	10.70	71.55	5,451.17	5,700.08
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	20.85	-	0.53	0.07	0.32	-	0.01	21.78	27.65
สินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	64.79	0.07	0.62	4.77	1.03	-	0.52	71.80	57.45
หัก สำรองสินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	64.65	0.07	0.62	4.75	1.03	-	0.52	71.64	56.30
สินค้าคงเหลือสุทธิ	4,573.27	8.80	193.65	255.66	315.93	10.70	71.54	5,429.55	5,673.58
วัสดุคงเหลือ	168.52	7.96	5.14	3.97	5.37	44.98	2.80	238.74	267.01
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	2,523.89	14.47	68.33	16.07	188.16	152.25	232.21	3,195.38	2,991.23
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	74,289.87	219.46	2,896.24	1,509.05	2,327.59	197,226.78	7,978.70	286,447.69	235,616.84

ตารางที่ 18 (ต่อ) ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
เงินลงทุนระยะยาว	740.34	1.00	29.34	108.38	197.95	72,174.91	522.11	73,774.03	57,374.77
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะยาว									
- เงินให้กู้	20,432.56	173.02	500.81	20.86	1,224.31	560,799.65	7,200.79	590,352.00	542,624.53
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	45.44	145.16	19.42	0.03	1.24	-	4.21	215.50	81.89
<u>หัก</u> สำรองหนี้คลาดเคลื่อน	0.01	-	-	-	-	-	-	0.01	1.10
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	20,387.11	27.86	481.39	20.83	1,223.07	560,799.65	7,196.58	590,136.49	542,541.54
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ									
- การค้า	27.89	-	1.27	0.91	-	-	0.71	30.78	41.75
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	2.22	-	-	-	-	-	-	2.22	0.64
<u>หัก</u> ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	25.67	-	1.27	0.91	-	-	0.71	28.56	41.11
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	89.38		1.16	95.44	361.17	-	2.71	549.86	312.36
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-	-	-	-	1.29
<u>หัก</u> ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	0.02	-	-	0.02	0.01
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	89.38	-	1.16	95.44	361.15	-	2.71	549.84	311.06
- ค่าบริการ	-	-	-	-	6.68	-	-	6.68	3.18
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>หัก</u> ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ค่าบริการ-สุทธิ	-	-	-	-	6.68	-	-	6.68	3.18
- อื่น ๆ	1,006.80	21.46	20.58	12.51	63.59	-	16.15	1,141.09	2,104.30
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	21.81	21.00	0.10	0.81	0.80	-	0.02	44.54	26.95
<u>หัก</u> ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้อื่นๆ-สุทธิ	984.99	0.46	20.48	11.70	62.79	-	16.13	1,096.55	2,077.35

ตารางที่ 18 (ต่อ) ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
รวมลูกหนี้ระยะยาว	1,124.07	21.46	23.01	108.86	431.44	-	19.57	1,728.41	2,461.59
รวมค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	24.03	21.00	0.10	0.81	0.80	-	0.02	46.76	28.88
รวมค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	0.02	-	-	0.02	0.01
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่อนชำระรอการตัดบัญชี	16.39	-	0.19	4.52	19.42	-	-	40.52	25.62
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ	1,083.65	0.46	22.72	103.53	411.20	-	19.55	1,641.11	2,407.08
มูลค่าพันธบัตร									
สัตว์เลี้ยงทำพันธุ์	20.61	-	0.02	-	-	-	-	20.63	106.45
หัก ค่าเสื่อมพันธบัตร	3.56	-	-	-	-	-	-	3.56	2.17
มูลค่าพันธบัตร-สุทธิ	17.05	-	0.02	-	-	-	-	17.07	104.28
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์									
ที่ดิน	2,829.79	73.26	86.43	229.49	510.92	863.94	204.40	4,798.23	4,511.48
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,182.67	62.64	132.94	199.01	302.04	629.79	284.58	4,793.67	4,641.64
งานระหว่างก่อสร้าง	160.88	0.07	21.83	1.92	2.72	106.05	105.61	399.08	1,251.16
เครื่องจักรและอุปกรณ์	1,383.20	9.30	39.85	26.62	50.79	38.66	8.01	1,556.43	1,658.61
ยานพาหนะ	508.87	10.53	25.92	21.85	45.02	70.74	7.02	689.95	725.07
เครื่องใช้สำนักงาน	389.28	9.76	28.19	173.87	163.53	437.18	76.75	1,278.56	1,140.39
อื่นๆ	387.99	0.77	9.71	3.55	49.79	-	9.76	461.57	334.29
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8,842.68	166.33	344.87	656.31	1,124.81	2,146.36	696.13	13,977.49	14,262.64
ค่าเสื่อมราคาสะสม	937.62	50.08	41.99	329.47	248.94	268.13	23.12	1,899.35	1,723.99
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	7,905.06	116.25	302.88	326.84	875.87	1,878.23	673.01	12,078.14	12,538.65

ตารางที่ 18 (ต่อ) ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน									
สิทธิการเช่า	0.72	40.72	-	0.33	0.02	9.46	3.79	55.04	10.91
สิทธิการใช้ประโยชน์	124.05	212.63	14.72	23.24	1,008.07	517.71	26.19	1,926.61	1,037.46
สิทธิบัตร/สัมปทาน	-	-	-	-	0.59	-	-	0.59	1.18
ซอฟต์แวร์	1.38	-	0.10	0.06	0.10	9.36	0.30	11.30	18.18
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ	5.19	-	0.16	0.96	0.06	50.40	4.26	61.03	39.96
อื่นๆ	22.51	-	-	14.03	0.76	3.63	1.96	42.89	50.65
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	153.85	253.35	14.98	38.62	1,009.60	590.56	36.50	2,097.46	1,158.34
สินทรัพย์อื่น									
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	125.51	3.95	9.04	20.04	12.22	44.71	8.97	224.44	223.90
เงินทดรองจ่ายดำเนินคดี	44.49	0.56	4.42	0.17	4.28	22.75	4.39	81.06	100.48
เงินมัดจำ	32.94	0.03	1.08	0.77	2.77	24.91	3.19	65.69	64.73
เงินประกันและอื่น ๆ	290.20	1.46	4.95	6.69	135.41	2,074.73	24.93	2,538.37	1,649.26
รวมสินทรัพย์อื่น	493.14	6.00	19.49	27.67	154.68	2,167.10	41.48	2,909.56	2,038.37
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	105,070.07	624.38	3,767.06	2,134.92	6,199.96	834,837.23	16,467.93	969,101.55	853,779.87

ตารางที่ 18 (ต่อ) ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
หนี้สินหมุนเวียน									
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	23,137.79	46.38	1,047.08	11.92	211.69	250.29	92.70	24,797.85	27,898.66
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	2,096.96	21.82	43.63	193.05	74.82	2,201.22	20.03	4,651.53	53,132.31
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	595.12	150.85	69.95	8.33	174.97	18,015.35	107.88	19,122.45	14,621.72
เงินรับฝาก	34,967.74	90.60	1,085.85	19.60	1,231.50	257,834.05	7,134.44	302,363.78	241,754.12
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	29.91	0.25	2.87	2.16	3.48	5.09	3.29	47.05	38.45
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	2,533.37	70.74	133.87	174.58	280.95	59,451.49	129.97	62,774.97	3,234.91
รวมหนี้สินหมุนเวียน	63,360.89	380.64	2,383.25	409.64	1,977.41	337,757.49	7,488.31	413,757.63	339,680.17
หนี้สินระยะยาว									
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	1,772.40	12.53	34.05	22.15	1,664.05	30,834.14	357.29	34,696.61	45,560.92
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อทรัพย์สิน	28.56	1.84	2.72	0.55	9.35	0.39	0.83	44.24	58.43
หนี้สินระยะยาวอื่น ๆ	-	-	-	-	-	69.95	-	69.95	-
รวมหนี้สินระยะยาว	1,800.96	14.37	36.77	22.70	1,673.40	30,904.48	358.12	34,810.80	45,619.35
หนี้สินอื่น									
รายได้รอดตัดบัญชี	86.66	0.96	9.28	12.41	132.56	4.21	0.75	246.83	117.76
เงินสะสมเจ้าหนี้ที่	-	-	-	-	24.88	104.68	-	129.56	95.60
สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่	1,501.38	9.29	66.81	46.46	44.85	1,530.79	50.04	3,249.62	2,928.49
เงินประกัน	36.12	7.75	4.01	7.71	19.44	97.04	3.89	175.96	181.04
หนี้สินอื่น ๆ	1,685.05	246.21	43.14	50.12	347.15	4,950.01	60.66	7,382.34	6,341.48
รวมหนี้สินอื่น	3,309.21	264.21	123.24	116.70	568.88	6,686.73	115.34	11,184.31	9,664.37
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	68,471.06	659.22	2,543.26	549.04	4,219.69	375,348.70	7,961.77	459,752.74	394,963.89

ตารางที่ 18 (ต่อ) ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
ทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร									
ทุนเรือนหุ้น	23,643.68	180.11	802.67	306.17	1,195.77	385,260.27	7,244.69	418,633.36	376,783.88
ทุนสำรอง	8,015.15	104.98	387.08	618.74	616.23	37,198.13	491.68	47,431.99	43,598.26
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่น ๆ	3,389.04	31.31	161.20	314.96	320.17	5,037.02	274.18	9,527.88	9,639.07
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	8.50	0.03	0.27	-	(0.08)	605.91	(0.24)	614.39	(56.75)
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	47.93	0.25	2.20	124.59	(1.22)	0.09	-	173.84	272.13
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	17.56	0.16	-	4.75	5.07	9.98	1.87	39.39	38.41
(ขาดทุนสะสม)	(1,139.98)	(220.73)	(176.26)	(44.27)	(288.14)	(22.53)	(46.42)	(1,938.33)	(1,644.56)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	2,617.13	(130.95)	46.64	260.94	132.47	31,399.66	540.40	34,866.29	30,185.54
รวมทุนของสหกรณ์	36,599.01	(34.84)	1,223.80	1,585.88	1,980.27	459,488.53	8,506.16	509,348.81	458,815.98
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	105,070.07	624.38	3,767.06	2,134.92	6,199.96	834,837.23	16,467.93	969,101.55	853,779.87

ตารางที่ 19 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน									
แหล่งเงินทุนภายใน	71,566.75	55.76	2,309.65	1,605.48	3,211.77	717,322.58	15,640.60	811,712.59	699,570.10
เงินรับฝาก	34,967.74	90.60	1,085.85	19.60	1,231.50	257,834.05	7,134.44	302,363.78	240,754.12
ทุนของสหกรณ์	36,599.01	(34.84)	1,223.80	1,585.88	1,980.27	459,488.53	8,506.16	509,348.81	458,815.98
แหล่งเงินทุนภายนอก	33,503.32	568.62	1,457.41	529.44	2,988.19	117,514.65	827.33	157,388.96	154,209.77
เครดิตระยะสั้น	25,829.87	219.05	1,160.66	213.30	461.48	20,466.86	220.61	48,571.83	95,652.69
เครดิตระยะยาว	1,800.96	14.37	36.77	22.70	1,673.40	30,904.48	358.12	34,810.80	45,619.35
หนี้สินอื่นๆ	5,872.49	335.20	259.98	293.44	853.31	66,143.31	248.60	74,006.33	12,937.73
รวมแหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน	105,070.07	624.38	3,767.06	2,134.92	6,199.96	834,837.23	16,467.93	969,101.55	853,779.87
ทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน									
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์	16,187.50	71.71	599.28	754.37	720.44	48,690.22	1,952.13	68,975.65	47,578.69
ลูกหนี้	70,686.86	307.02	2,582.05	548.66	2,686.26	686,619.66	12,460.94	775,891.45	713,854.28
หลักทรัพย์/ตราสาร	957.43	1.02	29.34	163.98	261.36	94,863.64	1,056.72	97,333.49	69,682.77
สินค้าคงเหลือ	4,573.27	8.80	193.65	255.66	315.93	10.70	71.54	5,429.55	5,673.58
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	7,905.06	116.25	302.88	326.84	875.87	1,878.23	673.01	12,078.14	12,538.65
อื่น ๆ	4,759.95	119.58	59.86	85.41	1,340.10	2,774.78	253.59	9,393.27	4,451.90
รวมทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	105,070.07	624.38	3,767.06	2,134.92	6,199.96	834,837.23	16,467.93	969,101.55	853,779.87

ตารางที่ 20 อัตราส่วนทางการเงิน

รายการ	ปี 2551								ปี 2550
	เกษตร	ประมง	นิคม	ร้านค้า	บริการ	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	รวม	
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	1.17	0.58	1.22	3.68	1.18	0.58	1.07	0.69	0.69
สัดส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	1.87	(18.92)	2.08	0.35	2.13	0.82	0.94	0.90	0.86
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.97	1.08	0.98	2.45	1.23	0.07	0.11	0.19	0.18
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	2.55	(19.60)	1.13	7.06	2.10	4.00	3.67	3.80	3.72
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	7.42	(368.77)	3.93	16.99	7.49	7.19	7.07	7.20	7.05
อัตรากำไรสุทธิ (%)	2.63	(17.50)	1.32	5.00	2.06	60.38	33.61	20.61	20.33
อัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (%)	97.42	116.91	98.71	95.24	98.00	39.88	71.14	79.72	80.53